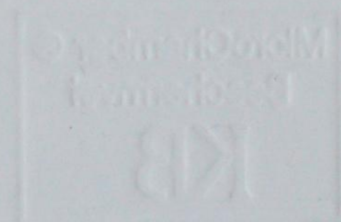
448
H204

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

KW 448 L 204

DE LOOGENAAR,

BLYSPEL.

De laatste Druk.

t'AMSTELDAM,

By de Erfg: van J: LESCAILJE, op de Middeldam, naast de Vischmarkt, 1699.

Met Privilegie.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Aan Mevrouw,

MEVROUW

ANNA VAN HOORN,

GEMAALINNE

van den Eedelen, Grootachtbaaren Heer,

MYN HEER

KORNELIS van VLOOSWYK,

Heer van Vlooswyk, Diemerbroek, Paapekoop, &c.

BURGEMEESTER en RAAD der Stad Amſteldam.

MEVROUW,

Een Vreemdeling, die zich de gunſt uwer beſcherming allerminſt waardig kend, durft zich hier, in aller ootmoed, nederwerpen voor uwe voeten, om UE. *die af te ſmeeken. 't Is een* LOOGENAAR, *die in Spanjen gebooren zynde, en Vrankryk doorreiſt heb-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

bende, nu ook Nederland voorheeft te bezichtigen.
Op zyne intreê te Parys is hy zo feestelyk ontfangen en
onthaald geweest, dat het in hem niet alleen geen
berouw van zyn Vaderland verlaaten, en een ande-
re, als zyne moederlyke taal, geleerd te hebben;
maar zelf stoutmoedigheid gebaard heeft, om in Hol-
land over te scheepen, alwaar hy, noch Fransch spree-
kende, door zyne geestigheid allen braaven Geesten
zo welkom geweest is, dat hy daar door bekoord is
geworden, om zyne tong meê na onze taal te krom-
men. 't Is byna zes jaar geleden, dat hyze van
my geleerd heeft; en speurende, dat hem, in Vrank-
ryk komende, geen kleene bevalligheid bygeze
was, door de verwisseling van zyne Spaansche zeden
en naam, in Fransche, en door zyne verhuizing van
Madrid tot Parys, heeft hy met eenen, op myn anraa-
den, zich met een Duitsche naam verzien, zyne woon-
plaats in den Haag aan 't Hof genomen, en na
's Lands wys zyne reden en zeden gevormd, om
by den Inboorlingen behaaglyker te zyn. En, zullen-
de nu zyns Meesters haardt verlaaten, heeft hy zich
niet op straat durven vertrouwen, zonder onder d
vleugelen van UE. *schuil te moogen gaan, al*
die, der Fransche taal kundig, zyne meening za
konnen vatten, zo hy noch ergens koetert en krom
tongt; en, van een doorzichtig oordeel zynde, 't welk
gelyk het altyds het goede zyne rechte waardy toe
meet, van 't kwaade, hoe 't ook geblanket is, nimmer
meêr misleid word, zal konnen merken, waar h
van de Fransche aartigheid en sierlykheid afwykt
waar hy die getroffen heeft. En, schoon hy zyne meest

fraai

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

fraaijigheid ontleent van een ondeugd, die de gansche Waereld haat, en hem alle geluk onwaardig maakt, zo heeft hy echter gewaand, dat het genoeg was, zich te bepronken met den luister van uwen Naam, om by den Neederlanders in grootachting te raaken, en door den beugel te moogen voor een doorluchtig minnaar van de nieuwe snof. Wat my belangt, van hoe roekeloos een verwaandheid hy in dit overdwaasch bestaan schynt verrukt te worden; 't berouwd my echter niet, hem zulks ingestoken te hebben: vermits, indien uwe goedgunstigheid tot de Zanggodinnen, en den geenen, die haar heiligdom vieren, hem eenigzins verlof geeft, om zo aanzienlyk een schuilplaats te verkiezen, hy daar na toe zyne toevlugt niet neemen kan, zonder met eenen aan UE. *de eerbiedige aanbiedingen van myne dienstvaardige genegenheid t'haarwaarts op te draagen; en my alzo geleegenheid te verschaffen, om* UE *te danken voor die overdaadige gunst, die onzen Tooneelzanggodinnen zo vaak geschied is door de eer van haare tegenwoordigheid; en te kennen geeven de diepe voetstappen van erkentenis, en dienstwilligheid, die* UE. *weldaadige goedertierenheid, my voor eenige jaaren in geringe zaaken gebleeken, in myn dankbaar gemoed zo leevendig ingeëitst heeft, dat daar uit sint nooit de geheugenis van aan* UE. *verpligt te zyn geweeken is. Ik had* UE. *tot teken myner dankschuldigheid iet deftigers, daar myne Zanggodin noch mede zwanger gaat, toegedacht; maar, dat noch niet voldraagen zynde, en overweegende dat zo uitsteekend een geest, als* Korneille,

neille, *zyn brein an dit ſtukwerks, om het op het Franſche Tooneel te voeren, te koſt gelegd hadde, en* deszelfs inhoud zo aartig, zo wel beleid, en boven maaten geeſtig, oordeeld, *dat hy ſchryft*; niets in 't Spaanſch, dat hem bet vernoegd heeft, gezien, en dikwyls gewenſcht te hebben, de twee fraaiſte ſtukken, die hy gemaakt heeft, te geeven, en de Dichter hier van geweeſt te zyn; *heb ik my laaten voorſtaan, dat het door myne vertaaling zo mismaakt niet konde geworden zyn, dat daar in niets overgebleeven zoude weezen, waar door het eenigzins waardig was, om uwen Naam op 't voorhoofd te voeren; en met eenen, 't geduld van myn verpligt gemoed ten einde gerekt zynde, niet langer konnen opſchorten,* U E. *bekend te maaken de blaakende drift van myn dankbaar hart; hoopende, dat* U E. *zich zal verwaardigen met oogluiking te anvaarden, 't geen ik, met een diepe eerbiedenis, kom offeren. En zeker deeze myne hoop is niet alleen niet vruchteloos geweeſt, maar zelfs van uwe vrypoſtige, en goedaartige beleefdheid verre overtroffen, als die door geen duiſtere tekenen meermaals heeft laaten merken, dat zy in deze offerhande van myn erkennend, en dienſtſchuldig hart geen miſnoegen, maar eenig behaagen geſchept, en ze met goedgunſtige oogen heeft verwaardigd aan te zien. Het welk my op nieuws vrymoedigheid in den boezem geſtooken heeft, om dezen Vreemdeling, dien ik, zyn Franſche Meeſter op 't ſpoor volgende, een wangeſtaltig lid (namentlyk den Perſoon van den Leuſſchen Edelman) afgezet heb, en op zeer veel*

plaat-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

plaatzen zuiverer Duitsch, en betaamelyker en vloeijender doen spreeken, voor de twede maal, onder uwe goede gunst, Nederland door te laaten wandelen; en UE. weder indachtig te maaken, dat ik noch de zelfde ben, dien UE. voor dezen vergund heeft, dat zich noemen mogt,

MEVROUW,

UE.

Onderdaanigste, Verpligtste, en
Toegeneegenste Dienaar,

L. MEYER.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

COPYE

van de

PRIVILEGIE.

DE Staten van Holland ende Westvriesland, doen te weten. Also Ons vertoont is by de tegenwoordige Regenten van de Schouwburgh tot Amsterdam. Dat sy Supplianten sedert eenige Jaren herwaerts met hunne goede vrinden hadden gemaekt en ten Toonele gevoert verscheiden Wercken, soo van Treurspeelen, Blyspeelen en Kluchten, welcke sylieden nu geerne met den druck gemeen wilden maecken, doch gemerkt dat dese wercken door het nadrucken van anderen, veel van haer luyster, soo in Tael als Spelkonst souden komen te verliesen, ende alsoo sy Supplianten hen berooft souden sien van hun bysonder oogwit om de Nederduytsche Tael en de Dichtkonst voort te setten, soo vonden sy hen genootsaekt, om daer inne te voorsien, ende hen te keeren tot Ons, onderdanigh versoeckende, dat wy omme redenen voorsz. de Supplianten gelie'den te verlenen Octroy ofte Privilegie, omme alle hunne wercken reets gemaeckt ende noch in 't licht te brengen, den tyt van vyftien Jaren alleen te mogen drucken en verkopen of doen drucken en verkopen. met verbot van alle andere op seeckere hooge peene daer toe by Ons te stellen ende voorts in communi forma. Soo IS 't, dat Wy, de Zake en 't Versoek voorsz. overgemerkt hebbende, ende genegen wesende ter bede van de Supplianten, uyt Onse rechte wetenschap, Souveraine Magt en Authoriteyt deselve Supplianten geconsenteert, geaccordeert ende geoctroyeert hebben, consenteren, accorderen ende octroyeren mitsdesen, dat sy geduurende den tyt van vyftien eerst achtereenvolgende Jaren de voorsz. werken die reeds gedrukt zyn, ende die van tyt tot tyt door haer gemaekt ende in 't ligt gebragt sullen werden, Binnen den voorsz. Onsen Lande alleen sulleu mogen drukken, doen drukken, uytgeven en verkopen. Verbiedende daerom allen ende eenen yegelyken deselve werken naer te drukken ofte elders naer gedrukt binnen den selve Onsen Lande te brengen, uyt te geven ofte te verkopen, op de verbeurte van alle de naargedrukte, ingebrachte ofte verkogte Exemplaren, ende een boete van drie hondert guldens daer en boven te verbeuren, te appliceren een derde part voor den Officier die de calange doen sal, een derde-part voor den Armen der plaetse daer het casus voorvallen sal, ende het resterende derde-part voor de Supplianten. Alles in dien verstande, dat Wy de Supplianten met desen Onsen Octroye alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare schade door het nadrucken van de voorsz. werken, daer door in geenige deele verstaan, den Inhoude van dien te Authoriseren, ofte

te

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

te avouëren, ende veel min de selve onder Onse protectie ende bescherminge eenig meerder credit, aansien ofte reputatie te geven, nemaer de Suppliante, in cas daar in yets onbehoorlykx soude mogen influëren, alle het selve tot haren laste sullen gehouden wesen te verantwoorden, tot dien eynde wel expresselyk begerende, dat by aldien sy desen Onsen Octroye voor de selve Werken sullen willen stellen, daer van gene geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie sullen mogen maken: nemaer gehouden sullen wesen, het selve Octroy in't geheel ende sonder eenige Omissie daar voor te drukken ofte te doen drucken; ende dat sy gehouden sullen zyn een Exemplaer van alle de voorsz. werken, gebonden ende wel geconditioneert te brengen in de Bibliotheecq van Onse Universiteyt tot Leyden, ende daer van behoorlyk te doen blyken. Alles op peene van het effect van dien te verliesen. Ende ten eynde de Suppliante desen Onsen consente Octroye mogen genieten als naar behooren: Lasten wy allen ende eenen yegelyken die 't aengaen magh, dat sy de Suppliante van den inhoude van desen doen, laten en gedogen, rustelyk en volkomentlyk genieten en cassserende alle beletten ter contrarie. Gedaan in den Hage onder Onsen Grooten Zegele hier aan doen hangen, den XIX. September. in't Jaer onses Heeren en Zaligmakers duysent ses hondert vier-en-tachtig.

G. FAGEL.

Ter Ordonnantie van de Staten

SIMON van BEAUMONT.

De tegenwoordige REGENTEN van de SCHOUWBURG, hebben het recht der bovenstaande PRIVILEGIE, voor deeze druk, voor de LOOGENAAR, *Blyspel*, vergund aan de Erfgenaamen *J. Lescailje*.

Amsterdam de 7 May, 1699.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

AAN DEN

LEEZER.

AL, wie beluſt is geeſtig te zien liegen,
En Vader, Juffers, Vriend, en Knecht bedriegen,
Doorleez' den Loogenaar:
Maar laat zich, om hem naar
Te volgen, nooit bekooren;
't En zy hy zeker weet',
Dat onder een Planeet
Hy met hem is gebooren,

VERTOONERS.

Geeraard, Vader van Roemer.
Roemer, Zoon van Geeraard.
Henrik, Vriend van Roemer, en Vrijer van Willemyne.
Eelhard, Vriend van Roemer en Henrik.
Willemyne, Vryſter van Henrik.
Adelgonde, Nicht van Willemyne.
Klaare, Volgmaagd van Willemyne.
Beelie, Meid van Adelgonde.
Lekker, Knecht van Roemer.
Dirk, Knecht van Henrik.

Het Tooneel is in den Haag.

DE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

DE LOOGENAAR, BLYSPEL.

EERSTE HANDELING.

EERSTE TOONEEL.

Roemer, *Lekker*.

Roe. 'k Eb eindelyk den Rok gelaaten om den Degen,
En van myn' Vader 't geen, daar ik na ſtond, verkreegen;
Dies geef ik al 't geſnor der Rechten nu den ſchop,
En ſchik my, na myn zin, dus op zyn Krygsmans op.
Maar, wyl wy ons alleen hier onder 't loof der linden
Van 't Haagſch Voorhout, 't vermaak des adeldoms, bevinden,
Zeg eens, hoe paſt my toch dit Ridderlyk gewaad?
Dit weezen, zweemt het ook noch na myn' ouden ſtaat?
Want mits, wanneer me in 't School moet op zyn' leſſen letten,
Niet kan zyn aanzicht na de mode leeren zetten:
Zo vrees ik.... *Lek.* Vrees niet, Heer; want, na ik u bevin,
Zult gy al 't vrouwvolk hier ontſteeken met uw' min.
Dit aanzicht, dit gelaat is ganſch van 't School verwilderd,
En nooit wierd Bartolus, gelyk als gy, geſchilderd.
Gy ſchynt een Jonker van veel jaar, niet van van daag.
Maar, Heer, met oorlof, hoe behaagd u toch den Haag?
Roem. 'k Heb hier een zoete lucht, die wetten wreed bevonden,
Die, onder leerens ſchyn, my hier van daan verzonden:
Doch gy, dien 't luk hier ſteeds te blyven heeft vergund,

En, hoe men hier al leefd, dies beter weeten kund;
Zeg my eens, hoe men hier het vrouwvolk moet hanteeren?
Lek. Dit is (gelyk dat zelf de braave Geeſten leeren)
De braafſte zorg, die eerſt bevangt een braaf gemoed.
Maar, Heer, die luſt uw maag al vry vroeg open doet:
Gy kwamt eerſt giſt'ren laat van Leuven t'huis, en reede
Verveeld het u deez' dag met ſtil zyn te beſteeden;
Uw geeſt zoekt voort al werk, en ſtof van min begeert,
En ziet my voor een man aan in die konſt volleerd,
En die dat water heeft meêr, als gemeen, bevaaren,
Om u, als Stuurman, al de ſtreeken te verklaaren.
Wel aan dan, om begin te maaken van myn leer,
Zyt gy wat mild? *Roem.* Ik ben niet gierig. *Lek.* Dit 's, myn Heer,
Een groot geheim in min, aan weinigen gegeeven,
En 't welk in 't vrijen baard een achting van wel leeven:
Maar 't moet met aartigheid zyn in het werk geſteld,
Of anders is 't vergeefs verſpillen moeite en geld.
De een geeft met voller hand, en zal geen dank behaalen:
Een ander bied een gaaf, daar niemand na zal taalen:
Een derde paſt zyn gift niet na geleegenheid
Van tyd, perſoon, en plaats, en word dies afgezeid:
Een grove loer zomtyds de milde broêr wil ſpeelen
By zyn' meeſtres, en ſchynt een aalmoes uit te deelen.
Dus krygt men haat voor min, en gunſt in ongunſt keerd,
Want elk de wys der gaaf meêr als de gaaf waardeerd.
Roem. Laat daar die lompen, die gy dus weet uit te maaken,
En zeg my; kend gy ook de Juffers, die ons naaken?
Lek. Neen, Heer, zo pril een goed, en koſtlyk van gewaad,
Was nooit ſpek voor myn bek, of lieden van myn' ſtaat:
't Word lichtelyk nochtans, zo gy 't begeerd, vernomen.

Roem.

Roem. En hoe? *Lek.* By de Lakey zal ik 't te weeten komen.
Roem. Meend gy, dat hy 't u wel zal zeggen? *Lek.* Zeker ja;
'tIs een Lakey, myn Heer, dat volkje wenscht 'er na.

TWEEDE TOONEEL.

Roemer, Willemyne, Adelgonde, Klaare, Lekker.

Wil. mistreedende, en in 't vallen zynde.
O Ey my! *Roem. haar by de hand grypende.*
Dit ongeluk schaft my op 't onvoorzienste
Bekwaame stond, Mevrouw, om u deez' kleene dienste
Te doen, en heft my tot myn hoogst geluk, door dien
't My schaft gelegenheid, om u de hand te biên.
Wil. Van deez' geleegenheid kund gy niet veel verwachten,
En dit armhartig luk verdiend niet, dat men 't achte.
Roe. 't Is waar, de gansche dank daar voor heb ik 't geval
Te wyten; myn beleid en zorg heeft niet met al
Daar toe gedaan, noch uw begeert' daar in beslooten;
Zo dat het zoet, terstond by my daar van genooten,
Verdwynd door die gedachte, en laat my als voorheen:
Mits eind'lyk toch dit luk geweest zou zyn met reên
Aan myne onwaardige verdiensten afgeslagen.
Wil. Verliest het, Heer, zo haast het geen u kost behaagen,
Zo wil ik wederom zyn tegens u gezind,
En houd voor zeker, dat men meêr geluks bevind
In onverdiend bezit, en acht, dat hem betoond word
Meêr gunst en vriendschap, die beschonken, dan beloond word.
Een kleene gaaf is meêr, dan groote ekentenis,
Wiens dienst vergolden word, krygt 't geen hy waardig is,
Men koopt verdiende gunst, al word zy wel geweigerd;
Daar anders 't luk, hoe min verdiend, hoe hooger steigerd,
En ons vaak zonder moeite aan goed deelachtig maakt,
Waar toe men door verdienst ter naauwer nood geraakt.

Roem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Roem. Denk ook niet, dat my ooit zal koomen in de zinnen,
Zo groot een gunſt door myn verdienſten te gewinnen:
Met meerder onderſcheid erken ik haar waardy,
En deez' verliefde ziel vind meêr geluks in my,
Hoe minder myn' verdienſte en waarde daar toe ſteige-
ren; (geren;
Men heeft het my met recht en reên ſteeds konnen wei-
En zo dit hart noch mort, terwyl het dat geniet,
't Klaagt over 't ongeluk van zyn geluk, 't welk niet
Uw wil, maar het geval myn min heeft willen gon-
nen.
Zeer weinig is het, dat zich vergenoegen konnen
De minnaars in een gunſt, hun buiten wil geſchied;
Hun wel gegeeven, doch de meening is 'er niet:
Want wyl het meenen ſlechts het geeven geeft zyn
waarde, (den.
Zal zonder 't meenen fluks het van die waarde ontaar-
Bezef hier uit, wat gunſt myn liefde kan geſchiên,
Van eene, die de hand, en niet het hart wil biên:
Ik houde, ik raakze; maar dit raaken mag niet maaken,
Indien ik by de hand het hart ook niet kan raaken.
Wil. De minnevlam, myn Heer, daar gy van ſpreekt,
ſchynt vreemd
Aan haar, die nu daar van ſlechts de eerſte vonk ver-
neemd;
En is uw hart dus in een oogenblik aan 't blaaken,
Het myn' koſt nimmer noch zo ras aan brand geraa-
Maar moogelyk, nu ik ze weet, zal licht daar in (ken:
De Tyd bereiden plaats voor een'ge wedermin.
Erken intuſſchen, dat gy onrecht hebt te klaagen,
Dat op uw brand ik eêr geen acht en heb geſlagen,
Die my was onbekend. *Roem.* Dit wyt ik 't ongeluk,
Dat my ſteeds heeft geplaagt met tegenſpoed en druk,
Sint ik ('t is nu een jaar) de Duitſche kryg liet vaaren;
Van die tyd af al, heb ik om uw deur gaan waaren,
En u in hof en kerk, en waar men Juffers ziet,
Gezocht, en vaak verëerd met meenig avondlied,
En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

En nooit, dan nu alleen, geleegenheid gevonden,
Om eenmaal u den brand myns harten te verkonden.
Wil. Gy zyt in Duitsland dan, en in de kryg geweest?
Roem. Daar wierd ik lang, gelyk een donderslag, gevreesd.
Lek. aan een zy. Wat maakt hy haar al wys! *Roem.* En nimmer wierd daar zege
In veldslag van belang by 't Sweedsche heir verkregen,
Daar deze ontzichbre hand, en dit manhaft geweer
Niet tegenwoordig was, en had zyn deel aan de eer.
Ja, de Koeranten zelf begosten op het leste
My... *Lekk. Roemer by de mouw trekkende.*
Gy verzind u, Heer, en praat gansch buiten westen.
Roem. Zwyg. *Lek.* 'k Zeg, gy reeveld, of... *Roe.* Hou smoel, eêr ik 't u leer.
Lek. Gy waart te Leuven, of de Drommel haal my, Heer,
En kwamt op gisteren heel laat in 's Graavenhaage.
Roem. Tegens Lekker.
Rabauwt, zwyg stil, of 't zal hier euvel met u daagen.
Tegens Willemyne.
Ik heb, gelyk ik zeg, veel roems daar ingelegt,
En moogelyk word zy hier ook verbreid met recht.
Wil. Wie heeft u van zo braaf een oeffening getoogen?
Roe. Het lodderlyk gelonk van uw' betov' rende oogen,
Het welk ik de eerste maal voorleeden herfst vernam,
Als ik hier in den Haag my wat verluchten kwam.
Myn hart besprongen van zo onweêrstaanbre schichten,
Hoe onversaagd van moed, moest zwichten voor die lichten.
't Beveelen in het heir, 't verwinnen in 't gevecht,
Zeeg' boogen t'myner eere en glorie opgerecht,
En al de fierheên, die myn grootsche ziel bezaaten,
Heb ik, alleen om u te dienen, vaaren laaten.
Kla. Tegens Willemyne zachjes.
Mevrouw, zyt op uw hoed', Heer Henrik naderd. *Wil.* Heer,
Met uw verlof, wy gaan, en hooren namaals meêr:

Vaar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Vaarwel. *Roem.* Hoe, zal zo haast my al myn luk verlaaten?
Wil. De tyd staat ons niet toe, hier langer te staan praaten:
En, schoon ik groot vermaak schep, Heer, in uw ge-
Zy wil voor deeze maal, dat ik terstond vertrek. (sprek,
Roem. Geef onderwyl verlof aan myn' verliefde zinnen,
Uw schoonheid, die myn ziel beheerscht, te moogen minnen.
Wil. Die minnen wil, en hoe men minnen moet verstaat,
By niemand om verlof, dan by zich zelven, gaat.

DERDE TOONEEL.

Roemer, Lekker.

Roe. VOlg, Lekker.
Lek. 't Hoeft niet, Heer, want, wat men kan bekomen,
Heb ik reeds uit den mond van de Lakey vernomen,
De schoonste van de twee zyn Vrouw was, na 'k verstond,
Zy woond hier aan den Berg, haar naam is Adelgond'.
Roem. Wat Berg? *Lek.* De Vyverberg, daar de and're woond beneven,
Die hy nochtans niet wist haar rechte naam te geeven:
Doch zo gy ook daar toe, myn Heer, nieuwsgierig zyt,
Ontsla u van die zorg, en laatze aan myne vlyt.
Roem. Neen, staak die moeite: zy, die met my heeft gesproken,
Die, door haar tovertaal, my heeft de ziel ontstoken
Met heete minnebrand, is wiss'lyk Adelgond':
Haar schoont bevestigt, en myn hart het my verkond.
Lek. Zo myn gevoelen mogt het uwe weederstreeven,
Ik zou aan de andere de prys van schoonheid geeven.
Roem. Wie! haar, die al die tyd was stom, gelyk een steen,
En niet een woord en bragt te pas in onze reên?
Lek. O! als een vrouw de gaaf heeft van te konnen zwygen,
Bezit zy deugden, die 't gemeen te boven stygen:

Zy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Zy is een konſtjuweel, dat naauw gevonden word,
Ja, noemze een wonderwerk, gy doet haar noch te kort.
Ik heb, in deeze ſtaat, geen keur noch van beminde,
En voel ik prikkeling, ik neem ze, die ik vinde:
Een zwygſter heeft nochtans natuurelyk by my
Zo veel voor uit, en in myn hart zo veel waardy,
Dat, ſchoon al had ze een lyf, gebochcheld en geboogen,
Twee ſcherpe kaaken, een breed voorhoofd, twee ſcheele oogen,
Een neus, plat, als een ſchol, een kromme keevirkin,
Zy droeg wis weg de prys van ſchoonheid in myn zin.
Des houd ik 't voor gewis, en 't kan niet anders weezen,
De naam van Adelgond komt niemand toe, dan deeze,
Een andere aan uw Lief: zy, die zich van 't geſprek
Onthield, was, Heer, de ſchoonſte, of houd my voor een gek.

Roem. 'k Geloof u zonder eed, en alle die bravaden....
Maar, zie de waardſte van myne oude kameraaden,
Zy ſchynen in gelaat verbaaſt, en ganſch ontzet.

VIERDE TOONEEL.

Roemer, *Henrik*, *Eelhard*, *Lekker*.

Eelh. *Tegen Henrik.*
HOe! in de groente zang, verzeld met een banket?
Henr. *Tegen Eelhard.* Banket met zang.
Eelh. *Tegen Henrik.* En giſt'ren laat?
Henr. *Tegen Eelhard.* Omtrent ten achte.
Eelh. *Tegen Henrik.* Schoon?
Henr. *Tegen Eelhard.* Heerlyk.
Eelh. *Tegen Henrik.* En van wie?
Henr. *Tegen Eelhard.* Dat is 't, daar ik na trachte,
Dat wiſt ik gaern.
Roem. *Hen beiden groetende.* Myn vreugd, dat ik u wederom
In welſtand zie, is groot. *Henr.* Myn Heer, zyt wellekom.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Roem. 'k Ben licht wat onbeleefd gevallen in uw reden,
Doch schryf het toe de drift van myn genegenheden,
En 't vergenoegen, dat ik schepte in u te zien.
Eelh. By Vrienden, Heer, als wy, mag alle ding geschiên.
Roem. Maar, waar van was 't gesprek? *Henr.* Van zek're geestigheden.
Roem. Van vrijery? *Henr.* 't Kon zyn. *Roem.* Ik bid, vervolg uw reden,
En ly beleefdelyk, dat myn nieuwsgierig hert
Van deeze vreemdigheid zyn deel gegeeven werd.
Henr. Men heeft (zo gaat de spraak) onthaald met zang, en speelen
Een zek're Juffer. *Roem.* In de groente? *Henr.* In lust-priëelen.
Roem. De koele lommer vaak ontsteekt de minnegloed.
Eelh. 't Gebeurt. *Roem.* En gisteren by avond? *Henr.* Als het doet.
Roem. By donker zal de vlam op 't allerhelderst glooren:
Het was de rechte tyd, en wel van pas gekooren.
De Juffer, is zy schoon? *Henr.* Daar word zy voor geschat
Byna van yder een. *Roem.* En 't zingen, hoe ging dat?
Henr. Zeer treff'lyk. *Roem.* En misschien verzelschapt met banketten?
Henr. Men zegt zo. *Roem.* Heerlyk hè? *Henr.* En wel geschikt in 't zetten.
Roem. En u is onbewust, van wie dit gansche werk
Is aangerecht? *Henr.* Gy lacht? *Roem.* Ik lach, om dat ik merk,
Dat gy verwonderd zyt, in 't geen ik heb bedreeven.
Henr. Hoe gy? *Roem.* Ja ik. *Henr.* Hebt gy u reets tot min begeeven?
Roem. 'k Waar anders maar een lomp, een loer, een bloed; hoe! Heer,
't Is reeds een maand geleên, dat ik van Leuven weêr
Ben in den Haag geweest; doch om byzond're reden
Zo ziet men over dag my zelden straat betreeden:
De

De nacht ik onbekend heb in bezoek besteed
Van de eene en de and're: zo.....

Lek. *zachjes tegen Roemer.* Gy mist, Heer, en gy weet
Niet wat gy zegt.

Roem. *tegen Lekker.* Hou smoel, en zo gy......

Lek. *aan een kant.* 'k Brul van tooren,
Om dat ik zwygen moet, en niet als liegen hooren.

Eelh. *tegen Henrik.*
Zie, hoe gelukkig dat van zelfs, te deezer stond,
Uw meedevrijer u komt loopen in den mond.

Roem. *weder by hen komende.*
Ik wil u, Heeren, als myn waarde Metgezellen,
Het gansch beloop der zaak, van stuk tot stuk, vertellen.
Van dry Karossen, dien 't by tyds was aangezeid
Dat ons ter plaatze, daar 't banket vast wierd bereid,
Heen sleepen zouden, was 'er een verzien met fluiten
En bas en veelen, en een andere met luiten
En puik van stemmen: wier zoetvleijende geneugt
Het allerdroefste hart zou prikkelen tot vreugd.
De derde was de grootste, en voerde myn Beminde,
My, en dry Juffers, en noch zo veel van myn Vrinden.
Deez' reedt voor uit, en wierd, terwyl de paerden traag
De raden door het zand doen wentelen, gestaâg,
Nu onderweeg begroet van fluit, van bas en veelen,
En dan weêr toegejuicht van luiten en van keelen:
Tot dat wy eindelyk ter plaats geraaken, daar
't Beschooren was, de nacht, die reeds viel, met elkaâr
In volle vrolykheid, en weelde te verslyten.
Hier wierd in een prieël, omheiningd met tapyten,
Die de Natuur van loof en zomergroente vlecht,
Op onzer aankomst, straks de tafel aangerecht,
En met veel keur van drank en spyzen overlaaden,
Daar wy terstond met lust onz' honger aan verzaaden,
Terwyl de lucht dreunt, beurt om beurt, van spel en zank,
En 't naast geboomte, en veld weêrgalmen op dien klank.
Het maal gedaan, ontsteekt men Vuurwerk, dat by donker,

Met zulk een schittering van vlammen en geflonker,
't Rondom geleegen land verlichte, dat het scheen,
Of al het hemelsch vuur van boven kwam beneên.
Hier op, tot tydverdryf, verkoos men voort te danssen,
Tot ons het Zonnelicht verraste met zyn glanssen,
Welk, had het my ontzien, of onze wensch volbragt,
't Had deeze nacht gerekt tot eene dubb'le nacht;
Maar zynde niet gezind, te volgen ons begeeren,
Bragt ons vermaak ten einde, en deed elk t'huiswaarts keeren.

Henr: Dit wonderstuk stelt ge ons bevalliglyk ten toon:
De Haag, zo preutsch als ze is, 'er weinig zag zo schoon.

Roem. 't Was zo wat heen; maar 't moest myn gasten dus genoegen;
Men overviel my; dus kost ik 't niet anders voegen:
Want zy, die op myn ziel voerd opperheerschappy,
My niet meêr tyds gaf, dan slechts van een uur, twee, dry.

Eelh. Maar de orde is echter schoon, het toestel boven maaten.

Roem. 't Was, na de kortigheid der tyd ons toe wouw laaten.

Henr. Vaar wel, ik moet nu voort, tot op een ander tyd.

Roem. Ik blyf uw dienaar. *Eelh.* En wy de uwe.

Henr. *tegen Eelhard in 't weggaan.* Ik barst van spyt
En jaloezy.

Eelh. *tegen Henrik.* Gy kwelt u echter zonder reden;
De tekens scheelen veel van deez' vermaaklykheden.
En die, waar op uw Lief zou zyn te gast geweest.

Hen. *tegen Eelh.* De plaats stemt over een, en 't uur, en dat 's het meest.

VYFDE TOONEEL.

Roemer, Lekker.

Lek. HEer, kan ik, zonder schroom, u nu te spreeken krygen?

Roem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Roem. Ik ſtel het in uw keur te ſpreeken, of te zwygen:
Maar, als 'er iemand is, zo ſpeel de bok niet weêr.
Lek. Te rev'len, als gy ſpreekt, gebeurt u dat wel meêr?
Roem. Waar revelde ik? zeg op. *Lek.* Zo noem ik, moet gy weeten, (heeten:
Het geen ik, waar 't gy niet myn Heer, zou liegen
'k Spreek met eerbiedigheid. *Roem.* Wel, bloed! *Lek.* Dat word ik kwyt,
Als ik u zwetſen hoor van maaltyd en van ſtryd.
Gy kund ganſch buiten nood den oorelog hanteeren,
En koſt- en ſchaâloos met de Juffers banketteeren.
Maar waarom over 't jaar uw wederkomſt verdicht?
Roem. Myn praat heeft beter val, myn brand geeft meerder licht.
Lek. Waar meê brengt toch de kryg uw minnevlam te vooren?
Roem. Onnooz'le ſtreeken om de Juffers te bekooren!
Wanneer men dus begint: *'k Wy aan uw ſchoonigheid*
Een nieuw gekomen hart van de Univerſiteit:
Indien gy hebt van doen de Wetten en Rubriken,
Ik kan het Codex heel, met alle de Authentiken,
Het oud en nieuw Digeſt, daar by 't Inſortiat,
Wat Baldus daar van zegt, Accurs, en Alciat. (ken!
Wat zal zulk een verhaal ons by haar achtbaar maa-
Wat zal men licht daar door ter harten in geraaken!
Een Paragraphenman is een belachlyk knecht!
't Heeft vry een beet'ren zwier te ſpreeken van gevecht;
Dat ganſch geheim beſtaat ſlechts in een weinig kraſ-ſen,
Te liegen aardiglyk, te vloeken wel te paſſe, (baart,
Te braaken woord op woord, dat ſchrik en aandacht
Te zwetſen van Lambooy, Bannier, en Jan de Waard,
Te noemen Slooten, wier uitheemſche, en vreemde naamen,
Hoe meêr zy kwetſen 't oor, hoe zy ze mooijer raamen,
Te hebben in den mond, Loopgraften, Storremkat,
Borſtweering, Halvemaan, en nad'ring tot de Stad,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Hol over bol; dat zeid niet : zy ſtaan opgetoogen,
En luiſt'ren met vermaak en aandacht na die loogen:
En zulk een, onder gunſt van zulk een handgebaar,
Gaat voor doorluchtig, en verkrygt geloof by haar.
Lek. Gy maaktze wel wat wys, die u gehoor gaan geeven.
Maar deeze kan 't verloop haaſt weeten van uw leeven.
Roem. Dan ſta 'k al diep in 't hart, en zet haar licht ter neêr, (eer,
Daar door zal nooit my ramp ontſpruiten, maar veel
Zo iemands byzyn ons ooit ongemak komt brouwen,
Zal onderling verſtand ik met haar kunnen houwen.
Zie, Lekker, dat 's de min gehandeld met verſtand.
Lek. Om niet te jokken, Heer, 'k val magtig door de mand.
Maar nu eens van 't Banket. Urgande of Meluſine
Koſt zich nooit, op een ſprong, zo heerelyk doen dienen,
Puf al haar tovery, gy wind op ver de kans,
Gy zoud een Feniks zyn in 't dichten van Romans.
Mits gy den oorlog, en 't banket dus hebt in handen,
Zou met der vaard uw volk doorreizen alle landen,
En 't zou voor uw verſtand geen werk zyn, pracht en praal
Doorgaans te mengen by 't gevaar van vuur en ſtaal.
Die hooge dichtſels u zeer aardiglyk aanvallen.
Roem. My luſt, die ſnakkers van wat nieuws zo dood te kallen,
En als 'er een komt, die zich durft voor laaten ſtaan,
Dat zyn verhaal my met verwond'ring zal bevaân;
Zo doe ik hem terſtond zo vreemde dingen hooren,
Dat hy ſtaat, als een beeld, en gaapt met neus en ooren,
Indien gy wiſt wat vreugd het my is, Lekker, als
Die ſnoevers hun geſnork weêr haalen in hun hals....
Lek. Ik ſchatze groot genoeg; maar eind'lyk deeze treken
U zouden, eer gy 't giſt, eens zuur op kunnen breeken.
Roem. Daar tegen dag en raad : maar dit vergeefſch geſnap

Be-

Bevorderd, na myn Lief, myn gang niet eenen ſtap.
Kom, volg my na, en laat ons weder t'haarwaarts kee-
ren.
'k Zal u een and're wys wel haaſt van leeven leeren.

TWEEDE HANDELING.

EERSTE TOONEEL.

Willemyn, *Geeraard*, *Klaare*.

Wil. IK twyffel niet, of zyn waardy is overgroot;
Dewyl hy is uw Zoon; maar hem ten bedgenoot
Te aanvaarden, door uw lof alleen daar toe belee-
zen, (zen;
Toond groote graagheid om getrouwd te willen wee-
Dat meêr is, zyn bezoek en minnepligt te ontfaân,
En hem, als vrijer, in ons huis te woord te ſtaan, (ken,
Zo 't beurde, dat uw wenſch haar doel niet kwam te raa-
Zou my ten ſpot en praat van al de Waereld maaken.
Des ſchaf my middel, Heer, waar door ik hem aan-
ſchouw,
Bevryd voor achterklap, en ſchandig naberouw.
Geer. Uw woorden zyn gegrond, Will'myne, op recht en
reden,
Dies zal ik al myn vlyt tot uwe wenſch beſteeden;
Te meêr, wyl 't ons nu paſt te volgen uw geboôn.
Ik zal dan binnen 't uur hier weêr zyn met myn Zoon,
En hem zo lange voor uw venſter ſtal doen houwen,
Dat gy van top tot teen hem maklyk zult beſchouwen,
En zien, wie ik u tot gemaal heb toegelegd,
En hoe 't al waar is, wat ik van hem heb gezegd.
Hy is van 't Hoogeſchool eerſt giſt'ren t'huis gekomen,
Maar ruikt 'er ganſch niet na: ja 'k durf wel, zonder
ſchroomen,
U zeggen, wat Schoolier hy ook mag zyn, dat gy
Ten hove 'er weinig vind, die braaver zyn, als hy.
Doch zelfs, als gy hem ziet, zult gy hem daar voor hou-
wen.
Mits hy myn eenigſte is, zoek ik hem uit te trouwen,

En wenſch hem boven al te zien in uw gebied.
Wil. Gy eerd my hooglyks, door het bod, dat my geſchied.
'k Zal u verwachten, Heer, met onverduldigheden,
En min reeds door 't betrouw, dat ik heb op uw reden.

TWEEDE TOONEEL.

Willemyne, Klaare.

Kla. DUs zult gy hem dan zien, en buiten ſchande en ſchaâ.
Wil. Maar of ik hem dus zie, wat komt my dat te ſtaâ?
'T Gezicht vertoond ons wel het uiterlyk, de leeden;
Maar niet het innerlyk, de zeden en de reden:
En ſchoon in minnekeur het wel de voortogt houd,
Veel hangt hy aan 't geluk, die ganſch daar op vertrouwd.
Wie leeven wil in ruſt, het oog niet moet mishaagen,
Men mag het wel voldoen, doch alles niet opdraagen,
Het volgen, als het af, en niet als 't aan wil raân,
Maar onze liefde doen op vaſter voeten gaan.
De Huuw'lyksknoop, die, eens gelegd, niet is te ontbinden,
Zal, zo men 't niet belet, zeer dikwyls zaamen binden,
Twee tegenſtrydige, het heete met het koud,
Het bitter met het zoet, het jonge met het oud.
Dies woude ik, eêr ik my hier in ga dieper ſteeken,
Hem kennen tot in 't hart. *Kla.* Wel laat hem u eens ſpreeken.
Wil. Maar zo Heer Henrik dan verneemt dit nieuw gevry,
Verkeerd zyn minnebrand in brand van jaloezy.
Kla. Wat raakt u Henrik, als gy Roemer komt te trouwen?
Wil. 't Is my om 't eeven niet, of 'k hem verlieze of houwe;
Want onz' beloofde trouw, tot bluſſching onzer vlam,
Zou worden uitgevoerd, zo maar zyn Vader kwam.
Twee jaaren heeft hy reeds ons Huuw'lyk dus doen hangen,
Dan is het zwakheid, dan zyn 't zaaken van belangen,
Dan

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Dan is de weg niet goed door ſtorm of regenvlaag,
In 't eind, de goede Man komt nimmer in den Haag.
'k Beſluit hier uit, dat hy niets op hem kan verwerven,
En 'k heb geen hoofd, om van ſtandvaſtigheid te ſterven.
Elk oogenblik beſnoeid het loof der Maagdebloem,
En met de jaaren gaat zy kwyt haar glans en roem.
Kla. Zo zoud gy Henrik om een ander laaten vaaren?
Wil. Ik ſchoot hem op, als maar myn hart verzekerd waare,
Dat het, in plaats van hem, een minnaar na myn zin
Bekoord had, welkers vaſte, en yverende min,
Verdrietig van dus lang te hoopen en te loopen,
Door de Echteband in 't kort ons mogt te zaamen knoopen.
Maar, buiten dat, ik ganſch daar toe niet ſtemmen zal:
Want Henrik onderwyl is meêr, als niet met al;
Zyn Vader, hoe hy toeft, noch eindelyk kan koomen.
Kla. Op dat gy, zonder voor zyn jaloezy te ſchroomen,
Moogt Roemer ſpreeken na uw wil en welgeval,
Heb ik een vond bedacht, die u behaagen zal.
Uw Speelnoot Adelgond, noch vry van vrijerijen,
Hoeft niet beducht te zyn voor vrijers jaloezijen;
Zy ſchryve aan Roemer, dat hy aan haar venſter ſtil
Verſchyn, als 't donker is, dat zy hem ſpreeken wil.
Hy, jong en luchtig, zal gewis niet achterlaaten
Te koomen; daar gy dan zult met hem konnen praaten;
Vermomd met haaren naam, bevryd voor kaak'lery,
Voor Roemers achterdocht, en Henriks jaloezy.
Wil. Die vond is goed: zy zal ook om my te geryven,
Zeer lichtelyk, een woord vyf zes, aan Roemer ſchryven,
En ik boet dus myn luſt. *Kla.* Maar, zo my dunkt, is hy 't,
Die flus u onderhiel in 't boſch zo lang een tyd.
Wil. Ach! Klaare, waar hy ſlechts zo braaf van lyf en leeden,
Hoe licht zou hy de ſchoen uit Henriks voeten treeden!
Kla. Spreek zacht, Mevrouw, hy komt. *Wil.* In ongelegenheid.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Ga voort by Adelgonde, en doe, als 't is gezeid.

DERDE TOONEEL.

Willemyne, Henrik.

Henr. Will'myn! ach! Willemyn! Lichtvaardige, Onstandvaste!
Wil. *By zich zelven.* Zou hy wel blindlings na dit nieuwe Huuw'lyk tasten?
tegen Henrik. Wat schort u, Henrik? wel wat baard u dit verdriet?
Henr. Wat schort u, Henrik, hè? Ontrouwe, weet gy 't niet?
Vraag het uw hart, dat moeste u reeds al overreden.
Wil. Ik bid u, spreek was zacht; myn Vader komt beneden.
Henr. Uw Vader komt beneên! trouwlooze en valsche Pry,
Gy hebt geen Vader, na het schynt, dan slechts by my.
Uit speelen vaaren.... 's nachts..... *Wil.* Wel, 's nachts, uit speelen vaaren,
Hoe zal 't hier lukken? *Henr.* En dat onder zang en snaaren.
Wil. En dan? *Henr.* Hoe! zonder schaamt? *Wil.* Wat schaamt, Heer, en waarom?
Henr. Hoord gy die woorden, en word gy van schaamt niet stom?
Wil. Stom worden, en door haar; wat hebben zy voor krachten?
Henr. Gy hoortze dan, en durft het ov'rig noch verwachten?
Heeft dan de schaamte, Eerlooze, op u geen vat, ten zy
Ik 't al ondek? *Wil.* Wat al? *Henr.* Uw nieuwe vrijery.
Wil. 'k Wil sterven zo ik iets kan vatten uit uw reden.
Henr. Als ik 't u zeg, dan is 't myn Vader komt beneeden:
Dan weet gy 'er wel af; de trek is fraai bedacht:
Maar om met uwen Lanst te danssen al den nacht...
Wil. Wel word gy zot? *Henr.* Ik ben al van die kwaal geneezen
Nu ik u beter ken, als ik wel deed voor deezen.
Wanneer gy in gedans, en vrolyk handgebaar

Den

Den ganſchen nacht verſlyt, (ik ſpreek van giſt'ren
maar)
Dan is het niet, ſpreek zacht, myn Vader komt beneden.
Wil. Hoe heb ik 't, ſcheert gy my, of zyt gy buiten reden,
Of droomd gy? *Henr.* Neen, gy droomde niet, al was het
nacht;
Kies op een ander tyd een Baas, wat meêr bedacht,
Hy ging my zelf de zaak, van ſtuk tot ſtuk, ontvouwen.
Wil. Wie? *Henr.* Roemer. *Wil.* Roemer? *Henr.* Ja; hoe
ſlecht kan zy haar houwen.
Wil. Indien ik hem ooit zag, of ooit iets heb gedaan.....
Henr. Zag ik daar effen niet zyn Vader van u gaan?
Zwyg ſtil, Ondankb're, zwyg: gy zakt van kwaad in
kwaader: (den Vader.
's Nachts braſt gy met den Zoon, 's daags praat gy met
Wil. Zyn Vader is van ouds een groot vriend van de myn'.
Henr. Hoe na mogt dat de ſtof van uwe reden zyn?
Gy voeld u overſtemd, en durft het noch verzaaken?
Wat is 'er meêr van doen, om u ganſch ſtom te maaken?
Wil. Zo 'k weet, hoe dat zyn Zoon van weezen is....
Henr. De nacht
Was dicht met nevelen bezet, toen gy hem zagt;
Hy heeft u giſt'ren niet met dry karoſſen t'ſpeelen
Gereên, waar van de twee, de darde met haar kweelen
Geleiden overweg: noch, onder ſpel en zank,
In 't koele groen onthaald met keur van ſpys en drank:
En als zyn vuurwerk al 't geboomt rondom verlichte,
En hebt gy hem niet eens gekeeken in 't gezichte:
Gy hebt ook met hem niet gedanſt den ganſchen nacht,
Noch hem gezien, toen gy wierd weder t'huis gebragt.
Is dit genoeg, laat ſchaamte eens iet op u vermoogen.
Wil. 'k Zal my niet ſchaamen, om 't vertellen van een loo-
gen.
Henr. Hoe? ben ik dan een nar, of zot, of nesk van geeſt?
Wil. Daar 's iemand die een pots u ſchuldig is geweeſt;
Geloof my, Henrik. *Henr.* Neen, vergeefs zoekt gy ver-
ſchooning.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Ik weet uw ſlim bejag, en geef het zyn belooning;
Lief gy uw Roemer, en laat Henrik in zyn ruſt,
En bluſch uw min tot my, de myne is al gebluſcht.
Wil. Heer, Henrik, noch een woord. *Henr.* Uw Vader komt beneden.
Wil. Hy komt nocht hoord ons niet: kom, hoor maar na myn reden;
'k Heb tyds genoeg om u te helpen uit den dut.
Henr. Al uw geſmeek is wind, en al uw praat onnut,
't En zy gy my terſtond uw hand op trouw wilt geeven,
En tot verzegeling dry kusjes daar beneeven.
Wil. Om my te ontſchuldigen, u uit uw misverſtand
Te helpen, eiſcht gy, wat? *Henr.* Dry kusjes, en uw hand
Op trouw. *Wil.* Maar, Heer? *Henr.* Beſluit, en niet veel tegenreden.
Wil. Ik heb niet tyds genoeg; myn Vader komt beneden.

VIERDE TOONEEL.

Henrik alleen.

GA, lach, nu 'k u verlies, vry om
Myne ongelukken;
Breek vry myn kluiiterboei aan ſtukken,
Waar door ik tot myn vryheid kom;
Ja maak vry, dat uw beeldnis raake
Heel uit myn zin,
En dan myn hart, in plaats van min,
In gramſchap blaake.

Maar denk ook, dat, op dien gy mind,
Ik my zal wreeken,
Of dat hy my zal 't hart doorſteeken,
Eer uw bezit hy van my wint.
Van dage, indien hy moed heeft, zullen
Onz' wapens 't luk
Verzoeken, en uw ziel met druk
Of vreugd vervullen.

Daar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Daar komt hy met zyn Vader aan.
Onz' vriendschap zwichten
Moet voor myn haat, en dit gezichte
In feller toorn myn bloed doet braân:
Doch hoe myn boezem ook mag branden,
Van haat en spyt,
't Is hier, en nu, noch plaats, noch tyd
Hem aan te randen.

VYFDE TOONEEL.

Geeraard, Roemer, Lekker.

Geer. STa, Roemer, hier wat stil, dus stadig aan te gaan,
Bragt my wel buiten aâm, of licht een krankheid aan.
Hoe schoon is dit gebouw van stand, van zwier, en orde?
Roem. De Haag, dus doende, zal in 't kort wat wonders worden:
't Is hier, sints myn verblyf te Leuven, heel verkeerd.
Geer. De grootsheid van den Haag, van dag tot dag, vermeerd
In tal van huizen, en voortreffelyke wooningen,
Die niet te wraaken zyn voor Vorsten, en voor Koningen.
Maar, hoor wat anders. Gy weet, wat ik van u houw.
Roem. 'k Waardeer dat hooger, als het licht, dat ik aanschouw.
Geer. En wyl dat gy alleen zyt uit myn bed gesprooten,
En nu, den oorlog te hanteeren, hebt beslooten,
Daar de eer, en 't jeugdig bloed u prikk'len zal, om in
Gevaar uw leeven vaak te stellen; ben 'k van zin,
Dat gy, aleêr gy hebt een been, of arm verlooren,
Een vrouw trouwd, en ik heb 'er u eene uitgekooren,
Schoon, eerelyk, en ryk. *Roe.* Ach! voor een goede keur,
Gaat gy 'er, in myn zin, al wat te ras meê deur.
Geer. Ik ken Will' myn te wel, ze is vroed, en zo ervaaren,
Als iemand in den Haag, van haaren doen en jaaren:
Haar Vader is myn vriend, en 't Huuw'lyk is al klaar.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Roem. Ik ſchrik van dat gy 't zegt. Myn jonkheid met zo zwaar
Een pak te kwellen? ach! *Geer*. Doe, 't geen ik u beveele.
Roem. *zachjes*. 'k Zie hier geen uitkomſt, zo ik hem geen trek en ſpeele. (geweer
tegen Geeraard. Hoe! nu in het gevecht deeze arm, en dit
Door heldendaaden moet behaalen roem en eer . . .
Geer. Eer dat het oorlog u ontrukke 't lieve leeven,
Begeer ik, dat gy my uit u een neef zult geeven,
Die my ten ſteun verſtrekke in mynen ouderdom,
En boete my 't verlies van uwe dood: kort om,
Ik wil 't zo hebben. *Roem*. Zyt gy dan onmeede-dooglyk. (onmooglyk?
Geer. Doe 't geen, dat ik u zeg. *Roem*. Maar zo 't my is
Geer. Onmooglyk? en hoe dat? *Roem*. 'k Val voor uw voeten neêr, (Heer.
En bid vergiffenis; ik ben.... *Geer*. Wel wat? *Roem*. Ach!
Geer. Ga voort. *Roem*. Te Leuven. *Geer*. Rys, ſpreek uit, en wil niet vreezen.
Roem. Ik ben dan al getrouwd, wyl het gezeid moet weezen. (met kracht,
Geer. Zo zonder myn verlof? *Roem*. Men heeft daar toe
En onvoorzien geweld, ons alle bei gebragt,
Door 't vreemſte voorval, dat u immer kwam ter ooren; (ren,
Ach! Vader, zo gy 't wiſt. *Geer*. Wel, laat my alles hoo-
Verzwyg my niets 'er af. *Roem*. Zy is van edel bloed,
En treffelyken huize, en wat belangt haar goed,
Zo het zo groot niet is, als Vader wel zou willen. . . .
Geer. Dat heeft het nu al weg, daar helpt nu geen bedillen;
Hoe is haar naam? *Roem*. Orfize. *Geer*. Haars Vaders?
Roem. Appriäam.
Geer. 'k Heb nimmermeêr gehoord van de eene of de and're naam. (komen,
Maar gaat gy voort. *Roem*. Zo haaſt ik daar was aange-
Wierd zy tot my, en ik tot haar heel ingenomen
Met zulk een liefd', dat ik in 't kort het zo ver bragt,
Dat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Dat wy een groot deel vaak verpraaten van den nacht.
Eens op een avond, als haar Vader was ten eeten,
Het was den tweeden Maert, zo 't my niet is vergeeten,
Doet zy my boven op haar kamer komen, daar
Wy lachten, jokten, en lief koosden met elkaâr,
Tot dat haar Vader, weêr van 't gastmaal t'huis gekomen, (men
Klopte aan de kamerdeur: wy schrikken, en wy schroo-
Om te openen; doch zy vind in der yl ontzet,
En schuilt my achter de gordynen van haar bed,
En doet toen op, en valt met minnelyke trekken
Van stonden aan, om haar versteldheid te bedekken,
Haar Vader om den hals, die, na een kleene praat,
Haar wenscht een goeden nacht, en ook na bed toe gaat;
Maar, met dat hy zyn voet komt in de deur te zetten,
Slaat juist myn uurwerk, 't welk hem voort te gaan belette,
En vraagen deê, van waar en wie dat uurwerk was?
't Is my gezonden, zeid zy, *van Neef Dorilas*,
Om 't hier omtrent te doen verstellen, en verschoonen,
Alzo 'er in zyn buurt geen uurwerkmakers woonen:
't Slaat drymaal in een uur. Kom, zeid hy, *geeft het my*,
Het past veel beter, dat ik zulks beschik, als gy.
Toen komt zy 't krygen, en, terwyl ik het ga langen,
De haan van myn pistool blyft aan de keten hangen,
Die haald hem over, hy springt af, 't pistool geeft vuur:
Oordeel van onze schrik in zulk een avondtuur.
Zy stort ter aarden neêr, my trillen al de leden,
Haar Vader vliegt eens sloegs de deur uit na beneden,
Schreeuwd niet dan moord en brand: Ik spring terwyl van 't bed,
En heb my tegen al 't gezin te weer gezet.
De dood voor oogen ziende, en vechtende gedwongen, (drongen,
Was ik door 't midden schier van al den hoop ge-
Wanneer een nieuwe ramp my te eenemaal vermant;
Myn

Myn zwaard ſpringt door een ſlag aan ſtukken in myn
Ontwapend deins ik in de kamer, als Orfize (hand.
Gekomen tot haar zelf, om my niet te verliezen,
Haar ſlag neemt waar, en ſluit kort achter my de deur,
Eer dat 'er iemand volgd. Straks ſtap'len wy daar veur,
Tot nieuw beſcherm, om ons voor overlaſt te vrijen,
Stoel, taſel, koffer, bank, ja zelfs de ſchilderijen;
En meenen wonder veel te hebben opgedaan,
Nu zy vertoeven, en geparſt zyn af te ſtaan.
Maar wyl dat elk hier in noch dapper rept zyn handen,
Zo breekt men uit het naaſt vertrek in, door de wanden.
Toen moeſt ik, overheerd, het ſtellen zo ik koſt.

Hier ziet hen Willemyne uit haar venſter, en Adelgonde met Klaare zien hen van gelyken uit het haare.

Geer. Dat is gezeid, dat gy haar eindlyk trouwen moſt.
Roem. Haar volk had my des nachts by haar alleen gevonden,
Haar ſchoonheid had myn ziel aan haare min verbonden:
De ſchand was groot, haar eere van alle glans beroofd,
En weigerde ik 't, het was ten koſte van myn hoofd:
Haar min, haar traanen, en geleedene gevaaren
Aan myn verliefde ziel noch nieuwe ſchichten waaren:
Dies tot behouding van myn leeven, en haare eer,
Zet ik ſtraks door een woord dit gram gezin ter neêr,
En doe het onweêr van die toornevloeden ebben,
En 't geen een yder in myn plaats gedaan zou hebben.
Ly tegenwoordiglyk, Heer Vader, dat ik ſterf,
Of, 't geen ik meerder, dan my zelf, bemin, verwerf.
Geer. Neen, neen, ik ben zo kwaad niet eens, wees maar te vreden,
En vind in uwe ramp zodaan'ge omſtandigheden,
Dat u myn hart verſchoont, en maar alleenig laakt,
Dat gy het my niet eer bekend en hebt gemaakt.
Roem. Haar luttel goeds myn tong gedwongen heeft te zwygen.
Geer. 'k Vraag na geen goed, als gy een goede vrouw moogt krygen,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

En ik goê Vader zyn. Ze is eêl, ze is schoon, ze is kloek;
En gy bemind elkaâr; dat 's my genoeg. Ik zoek
Will'myn haar Vader, om my van hem los te maaken.

ZESDE TOONEEL.

Roemer, Lekker.

Roem. WAt zegt gy van 't verhaal, weet ik 'er door te raaken?
Een and're gek, die in myn plaatze waar geweest,
Zou steeken blyven gansch beteuterd, en bedeest,
En hebben niet gedaan, dan klaagen, kermen, wringen,
En laaten zich, in spyt van zyne liefde, dwingen.
O overnut geheim van liegen op zyn pas!
Lek. Hoe! al, wat gy vertelde, is loogen? *Roem.* Al den bras;
En wat gy hebt gehoord zyn niet dan gaauwe treeken,
Om 't Huuw'lyk, dat hy reeds gemaakt had, weêr te breeken.
Lek. Hoe! 't uurwerk, het pistool, en 't breeken van 't ge- (weer?
Roem. Verdigtseltjes. *Lek.* Verpligt zo veel uw dienaar, Heer,
Dat, als gy wilt dus met de grove maate uitmeeten,
Gy my een teken geeft, waar aan ik het mag weeten;
Ik, schoon gewaarschuuwd, was noch echter in de val.
Roem. Wel, wees te vreên, noch vrees, dat het meêr beu- ren zal.
Gy zult van gansch myn hart zyn de een'ge Sekretaris,
En van al myn geheim de Grootdepositaris.
Lek. Ik zorg, Heer, dat zo hoog een staat, my echter niet
Zal schootvry stellen voor de flitsen, die gy schiet.
Maar weêr eens van....

ZEVENDE TOONEEL.

Roemer, Lekker, Beelie.

Beel. *Roemer een Brief geevende.*
MYn Heer, gelieft die eens te leezen?
Roem. Wie zend u? *Beel.* Adelgond'.

Roem. geleezen hebbende. Zeg, dat ik daar zal weezen.
Beelie gaat weêr binnen, en Roemer spreekt voort.
Gy twyffeld, Lekker, nu niet meêr, na dat ik raam,
Wie van haar beiden pronkt met deeze schoone naam?
Haar deel voeld Adelgond van 't vuur, dat z' heeft ont-
steeken,
En wil van deeze nacht my uit haar venster spreeken;
Die naam met zulk een drift niet meêr aan de and're
geeft:
Die ik niet toe en sprak, my niets te schryven heeft.
Lek. Laat ons hierom, myn Heer, elkaâr het hoofd niet
breeken,
Flus zult gy, of zy 't is, wel merken aan haar spreeken.
Roem. Vly u daar binnen, en verneem, met list en spoed,
Uit iemand van haar volk na haar geslacht en goed.

ACHTSTE TOONEEL.

Roemer, Dirk.

Dirk. MYn Heer. *Roem.* Wat wiltge?
Dirk langt Roemer een Briefje, het welk hy zachjes leest, en spreekt voort.
Ik weet niet, wat ik heb bedreeven,
Dat Henrik reden tot deez' vyandschap kan geeven;
Doch daar 's niet aan, zeg, dat ik hem voldoen zal
graag.
Ga voor, ik volg. *Dirk gaat binnen, en Roemer spreekt alleen voort.*
Ik ben sint gist'ren in den Haag,
En kom van dage alleen eens uit der deure kyken,
En 'k heb alreeds gevecht, en min, en huuwelyken.
Voor een beginsel, dunkt my, kan het vry wel gaan,
Daar koom' noch een pleidooi, en 'k heb myn proef
voldaan.
Wie dat het lust, belaâ met zaaken zyn gewrichten
En meerder in getal, en meerder van gewichte:
Ik geef 't gewonnen, die het beter klaaren kan.
Maar gaan wy eens bezien dien stouten Oorlogsman.

DER-

DERDE HANDELING.

EERSTE TOONEEL.

Roemer, Henrik, Eelhard.

Eelh. GY hebt u mann'lyk bei gedragen na myn oordeel:
En de een had in 't gevecht op de ander gansch (geen voordeel.
Ik dank den hemel, en ben te eenemaal verblyd,
Dat, door myne aankomst, gy weêr goede vrienden zyt,
En dat ik scheidsman was, eêr een van tweên lag onder:
Myn luk is ongemeen, en 't avondtuur heel wonder.
Roem. Het avondtuur is noch veel wonderer voor my,
Die koels moeds vocht, en wist geen oorzaak van myn zy. (gen
Maar, Henrik, help my uit den droom, en wil my zeg-
De reden, die u dreef, my dus aan boord te leggen.
Heeft eenige achterklap my by u zwart gemaakt?
Spreek uit, op dat gy aan de waarheid eind'lyk raakt.
Henr. Gy weet genoeg. *Roem.* Wat ook van my mag zyn bedreeven,
Niets weet ik is 'er, dat u ongenoegt kan geeven.
Henr. Weet dan, dewyl ik u wat klaarder spreeken moet,
My blaakt meêr, dan twee jaar, verborgen minnegloed,
De zaak is klaar, en wacht alleen maar na het trouwen;
Doch, om byzond're reên, word zy noch stil gehouwen:
En onderwyl hebt gy de Juffer, die ik vry,
En zonder snood verraad niet zyn kan, dan voor my,
Onthaald met spel, gedans, banket, en zangerijen;
Gy weet hoe dat zulks treft. Dat meêr is, om myn vrijen
Noch averechtscher trek, die grooter hoon verstrekt,
Te speelen, hebt gy my uw wederkomst bedekt
Gehouden tot van daag, dat, komende uit de laage,
Gy zelf, al stoffende, my hebt de zaak verslaagen.
Dit alles doet my vreemd, en geeft my groote reên

Te denken, dat het ſtrekt om my op 't zeer te treên.
Roem. Zo gy noch ſtof had, om te twyff'len aan myn moedigheid, (digheid;
'k Zou u niet helpen uit uw droom, noch uit uw woe-
Ik vocht op nieuws, waart gy myn medevrijer maar;
Dewyl u bei myn moed bekend is, en van waar,
En wie ik ben, zo hoor de ganſche knoop ontwarren.
Zy, die met my te nacht, by 't flonkeren der ſtarren,
Gebraſt heeft en gedanſt, al lang gehuuw'lykt leefd,
En des u ganſch geen ſtof tot jaloezy en geeft:
Zy heeft zich hier aan 't hof een maand twee dry onthouwen,
En gy en kendze niet; wil my dat vry vertrouwen.
Henr. Ik ben op 't hoogſt verblyd, dat, na dit vreemd ge-
Al ons verſchil zo haaſt en licht is neêrgelegt. (vecht,
Roem. Wil, op een ander tyd, wat bet in teugel houwen,
Heer Henrik, de eerſte drift van haat en misvertrouwen,
Neem meêr bedenkens op het waagen van uw bloed,
En maak geen ingang, Heer, daar de uitgang weezen
Vaar wel: ik blyf uw vriend. (moet.

TWEEDE TOONEEL.

Henrik, Eelhard.

Eelh. GY zyt noch niet te vreden? (treeden.
Henr. Ik treê uit dit, om, laas! in ſlimmer kwaad te
Wat wil dit gaſtmaal, Heer? wie 's daar de ſtichter van?
Wat zal ik denken, en wie neemen voor de man?
Eelh. Denk, dat uw vlam Will'myn haar vlammen evenaaren,
En deeze vrolykheên voor and're Juffers waaren.
De dooling van uw Knecht heeft u doen doolen, Heer;
Die, ziende uw Vryſter gaan, tot Adelgonde, en weêr
Twee Juffers korts 'er na, gemaskt, van haarent komen,
Gezeeten in de koets, terſtond ze heeft genomen,
Voor Adelgonde de eene, en de and're voor Will'myn:
Daar

Daar 't Machteld was (van wie ik 't weet) met Luidewyn,
Die, zynde daar te gast geweest, na buiten reden,
Om in gedans dien nacht in 't groene te besteeden.
Hy volgtze na, en ziet haar op een Hofsteê gaan,
En hoord wat spel, vry schraal, na dat ik heb verstaan,
En duit dat op uw Lief, die, zonder zulks te weeten,
Den ganschen nacht gerust heeft op haar bed versleeten.

Henr. Ik heb dan, laas! dat Beeld beschuldigd, zonder reên,
En onrechtvaardiglyk trouwloosheid opgestreên,

Eelh. Stel u gerust, ik zal by haar de vreê weêr maaken.
Maar hoor wat anders. Hy, die dus in 't war uw zaaken
Gebragt heeft, en ons zo veel wonders flus verteld,
Van zyn banket, heel schoon, en op een sprong besteld,
Die, heelend, sint een maand, zyn komst in deeze landen,
Gaat onbekend des nachts eene onbekende vanden,
Kwam gisteren van 't School eerst t'huis, en, onverlet,
Heeft zachjes al de nacht geslaapen op zyn bed.

Henr. Hoe zyn banket? *Eelh.* Een flits, of zo hy 't heeft gegeeven,
't Is in zyn droom geweest. *Henr.* Zou hy dus met ons leeven?
O neen! in dit gevecht, zo luttel voorbereid,
Toond hy te groot een hart tot die lafhartigheid.
In 't school van dapperheid men nimmer liegen hoorde,
Noch leerde. Een man van moed is ook een man van (woorden.
Dat kan niet zyn. *Eelh.* Hy is, na 'k gis, een Loogenaar
Uit wenst, en dapper uit der aart. Bezef eens maar
De gansche zaak met ernst, en zy zal 't klaar bewyzen.
Een trots banket, verzien met keur van drank en spyzen,
Twee koetsen met muzyk, en vuurwerk, en dat reê
Al t'zaamen in de tyd slechts van een uur of twee:
Gelyk of visch, en vleesch, gezooden, en gebraaden,
Als in Luilekkerland, maar in de schotels traden.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Al, wie 't gelooven kan zo licht, als ik, en gy,
Die heeft een groot geloof, maar weinig brein 'er by.
Ik zag wel voort, dat dit gesnor, zo voorgedragen,
Gansch kwaalyk sloeg, op 't geen uw knecht ons had
verslagen.
Maar gy... *Henr.* De Jaloezy verblind, en doekt de geest,
En, zonder onderzoek, gelooft al, wat zy vreeid.
Maar laaten wy hem daar met alle zyn bravaden,
En gaan slechts na Will'myne, en bidden om genade,
Eêr dat de hoon en spyt haar min verkeere in haat.
Eelh. Wacht, Heer, tot morgen, en my dan geworden laat.
'k Zal haar de gansche zaak van stuk tot stuk vertellen,
En daar door uwe min in haaren staat herstellen.
Stel gy u niet ten doele aan de eerste driften van
Haar gramschap. *Henr.* Zo myn oog niet liegt, komt
zy daar an.
'k Zal volgen uwen raad, en haare ontmoeting mijen,
Tot dat zy heeft gelacht met myne jaloezije.

DERDE TOONEEL.

Willemyne, Klaare.

Wil. 't ZAl, Klaare, tyd zyn, om by Adelgond te gaan.
Klar. Het is noch vroeg genoeg, de nacht komt noch
niet aan.
'k Had haar zo dra uw wil te kennen niet gegeeven,
Of zy heeft uw begeerte aan Roemer straks geschree-
ven.
Wil. Ik sta ook weêr niet min gereed op haar bevel.
Maar, zeg my, zaagt gy uit haar venster Geeraard wel,
En dat het is zyn zoon, die flus zo met ons praate?
Kla. Wy merkten 't voort, en, met hy was alleen gelaaten,
Heeft hem haar meid den brief in eigen hand besteld.
Wil. Hoe lustig heeft hy ons wat op de mouw gespeld!
Kla. Wel hei! schynt deeze vond, Mevrouw, u dan zo
wonder? (onder
Meend gy, dat Roemer de eerste, en eenigste is, die,
De

De naam van Krygsman, met de pluim en degen bromt,
Om bet gewild te zyn, en eerſt van 't School afkomt?
Ik ken 'er wel zo veel, die van belegeringen,
En ſlagen zwetſen, en van meêr bezochte dingen,
Die zy, als 't al omkomt, ſlechts leezen uit de krant,
En trekken ze uit den Haag, 't is maar tot op hun land.
Hy heeft gewis gemeend, na dat ik kan betrouwen,
Dat braave Dochters veel van lui van oorlog houwen;
En ziende u daar voor aan, heeft hy met een vermoed.
Dat u de veêr in d'hand min haagde, als op de hoed;
Dus heeft hy zich geroemd in zulk een ſtaat te leeven,
Waar toe hy zich, om u te winnen, wil begeeven.
Wil. Maar met een verſchen heeft hy Henrik noch geloerd,
Die, van jaloersheid ganſch ontſteeken en vervoerd,
My opſtryd, dat ik 's nachts met hem uit ridd'ren tije,
Dat ik my, onder zang en ſpel, van hem laat vrijen,
Dat hy my met banket en vuurwerk heeft onthaald,
En zo veel ſpys en drank, dat my 'er 't hoofd af maald.
Kla. Erken daar uit, dat hy u lieft met ziel en zinnen,
En op het hoogſt doortrapt, en loos is in het minnen.
Hy weet miſſchien, dat in uw liefde Henrik blaakt,
Daar heeft hy in verzien, en hem jaloers gemaakt,
En voort, om met een zet door alles heen te breeken,
Zyn Vader van uw trouw uw Vader aan doen ſpreeken.
Kan wel een minnaar meêr uitrechten in min tyds,
Dan brengen zich in gunſt, zyn minnemaat vol nyds?
Uw Vader en de zyn daar bei te gaâr na haaken,
Hy mind u, eng y hem, Mevrouw, klaar zyn uw zaaken.
Wil. Al, wat daar in gedaan zal worden, is gedaan.
Kla. Hoe! zult gy dan hier in uw Vader wederſtaan?
Wil. Neen, luiſter, gy zult haaſt veranderen van toonen:
Tracht voort, indien gy kund, zyn parten te verſchoonen.
Hy is alreê getrouwd, en buiten iemands weet,
Zyn Vader heeft de myn', met druk en hartenleed,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Het huuw'lyk afgezeid, en 't woord weêrom genomen.
Kla. Ja wel, Mevrouw, 'k beken, 'k weet hier niet door te komen,
En, hoe ik 't overleg, ik kan niet zien, waar in
Dit kan bevorderen de welstand zyner min:
Maar waar toe wilt gy hem, Mevrouw, dan noch gaan spreeken? (wreeken,
Is 't om te scheeren, of te schelden? *Wil.* 'k Wil my
En dien Grootspreeker met zyne eigen woorden slaan.
Kla. Gy wreekte u meêrder, zo gy hem vergeefs liet staan. (trappen.
Wil. 'k Wil uit nieuwsgierigheid dien Snoever eens be-
Maar, na my dunkt, is hy 't, die ginder aan komt stappen. (tyd,
Kom, gaan wy vensterwaart ons voegen, 't word hoog
Eêr hy ons ziet en kend, en 't spel te grabbel smyt.
Als 't omkomt: Meugebet zal myn jaloerschert weezen,
Die ik wel lichtlyk van dat euvel zal geneezen.

VIERDE TOONEEL.

Roemer, Lekker.

Roem. Zie hier de plaats en 't uur, waar van de brief vermeld.
Lek. Dit alles heeft my, Heer, haar oudste knecht verteld,
Zy is een eenig kind, in alles wel ervaaren:
'k Heb u gezeid haar goed, haare afkomst, en haar jaaren,
En gy, Heer, na uw lyf nooit beter vryster vond,
Zo zy zo wel, als gy, op 't liegen zich verstond.
't Vermaak voor my zou, by myn zoolen, wonder weezen.
'k Wou, dat zy maar een uur ging uit dat boekjen leezen,
De kolf sloeg na de bal, de huik hing na de wind,
En maakte u, in uw kunst, van Meester eens het Kind.
Wat zou ik 'er van de eene e 1 de and're kant al hooren!
Roem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Roem. De Hemel heeft daar toe zeer weinige uitverkooren.
Men moet zyn vlug van geest, geheugen, en beleid,
Nooit hap'ren, noch beschaamd zyn door beteutertheid.
Maar 't venster dat gaat op, men nader zoetjes.

VYFDE TOONEEL.

Willemyne, Adelgonde, Klaare, in't Venster. Roemer, en Lekker, om laag.

Wil. Klaare, (waaren.
Geduurende ons gesprek, wilt wel de deur be-
Klaa. Wanneer uw Vader is gereed om uit te gaan,
Zal ik 't u zeggen, laat dat vrylyk op my staan.

Klaare gaat uit het venster, en blyft weg.

Adelg. Hy gaat van stuk tot stuk de myne uw zaak ontleeden.
Maar spreek hem in myn naam, ik luister na uw reden.
Wil. Zyt gy daar, Roemer? *Roem.* Ja, Mevrouw, op wien, het zy
Hy leefd, of sterft, gy voerd een opperheerschappy.
Adelg. *tegen Willemyne.*
Hy meetze u weder toe, en houd zyn voor'ge streeken.
Wil. *tegen Adelgonde.*
Hy gaat zyn ouden gang met onbeschaamde treeken:
Maar zou hy aan de spraak my hebben reeds gekend?
Lek. *tegen Roemer.*
O ja, zy is't, myn Heer, ik geef het op in 't end.
Roem. *tegen Willemyne.*
Ik ben het zelf, die uit myn leeven wensch te wisschen
De tyd, waar in ik uw gezicht heb moeten missen.
Het leeven, ver van u, een lot is vol van druk;
Het is of dood zyn, of te zyn in ongeluk:
En 't legt by my, dat om ter deegen eerst te leeven,
Men zich moet in den dienst van Adelgond begeeven.
Wil. *tegen Adelgonde.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Vriendin, my dunkt, hy ons elk op haar beurt gerieft.
Adelg. *tegen Willemyne.*
Het ſchynt, hy ſpeelen voerd zyn loogens en zyn liefd'.
Roem. Ik offer dan aan uw beveelen op myn leeven,
Gelukkig, zo 't voor u ten beſten waar gegeeven:
Gebruik het na uw wil, en zeg my ſlechts, by wien,
Of waar in gy begeerd, Mevrouw, dat ik u dien.
Wil. 'k Had voorgenomen flus u ietwes voor te leggen,
Maar tegenwoordig is 't onnoodig dat te zeggen,
Vermits 't onmooglyk is. *Roem.* O neen! u te geval
Is daar ter waereld niet, dat ik niet kennen zal.
Wil. Zelfs, ſchoon ik weet, dat gy getrouwd zyt, my te trouwen?
Roem. Hoe, ik getrouwd? men ſpelt u wis wat op de (mouwe,
Hy gekt met u, die zulks u in de handen ſteekt.
Wil. *tegen Adelgonde.* Wat grooter ſchalk!
Adelg. *tegen Willemyne.* 't Zyn niet, als loogens, die hy ſpreekt.
Roem. Ik was het nooit, en zo men daar door te berooven
My meend..... *Wil.* En meend gy noch, dat ik u kan gelooven?
Roem. De bliksem, zo ik lieg, my voor uwe oogen doô.
Wil. Tut, tut, een loogenaar zweerd om een haverſtro.
Roem. Zo dit valſch onderricht u een'gen voet mogt geeven,
Om weegens myne min in twyffeling te leeven,
Dat ſtel vry aan een zy, met alle wantrouw van
Het geen, waar in ik my zo licht verſchoonen kan.
Wil. *tegen Adelgonde.*
Men zou 't gelooven ſchier, zo wel weet hy 't te zeggen,
En met een aardigheid zyn loogens te beleggen.
Roem. Om alle uw zwaarigheid te zetten aan een kant,
Zo ſtem, dat ik u voort, als Bruigom geef de hand.
Wil. Gy zoudze op eenen dag wel aan tienduizend geeven.
Roem. Gy zult my in den Haag wis in credit doen leeven,
Maar zulk credit, waar in ik ducht voor jaloezy.
Wil Dat is al 't geen verdiend een vent, gelyk als gy,
Die, als een bliksem, van den oorlog weet te blaazen,
En

En zagze nimmer, dan van boeken, en van glazen;
Die gilt'ren t'huis kwam, en aan elk te kennen geeft,
Dat hy al over 't jaar het Hof gevolligt heeft;
Die al den nacht in ſpel, en danſſen gaat beſteeden,
Schoon hyze doorbragt in zyn bed, met ruſt en vreeden;
Die zich nu zegt getrouwd te zyn, en dan weêr niet.
't Beleid is treflyk om te raaken in credit.
Gy zelf, zeg my toch eens, hoe dat men hem zal noemen?

Lek. tegen Roemer.
Zo gy hier door komt, zal ik u voor meeſter roemen.

Roem. tegen Lekker.
't Komt alles op zyn tyd, dies wees maar wat te vreên.

tegen Willemyne.
Van deeze vindingen, Mevrouw, heeft elk haar reên.
Op allen zal ik u wel te een'ger tyd vernoegen;
Maar tegenwoordig my ſlechts tot de zwaarſte voegen.
'k Heb dan die trouw verdicht, (waar toe te loochnen, 't geen
U my zal pryzen doen in myn ſtandvaſtigheên?)
Ik veinſde die, en dat brengt my, helaas!, in 't lijen.
Maar zo gy oorzaak waart van deeze veinzerijen?

Wil. Hoe ik? *Roem.* Ia gy: hoor toe. Niet kunnende verſtaan...,

Lek. tegen Roemer.
Ei lieve, zeg my, Heer, of gy zult liegen gaan.

Roem. tegen Lekker.
'k Zal, Onbezuisderd, u die ſchelmſche tong doen ſnoeren.

tegen Willemyne.
Terwyl ik dan alleen uw beeld in 't harte voere,
De liefde, die 'k u draag, niet konnende verſtaan
Tot eene trouw, daar my myn Vader toe wou raân...

Wil. tegen Adelgonde.
Al weêr een nieuwe flits, hoor toe. *Roem.* Door deeze vonden
Heb ik myn minnend hart bewaard ganſch ongeſchonden,
En rein voor Adelgonde, en aartig afgezeid

Het

Het huuw'lyk, dat my van myn Vader was bereid.
Maak my vry uit, dat ik een yder ga bedriegen,
Noem my een grooten Schalk, en uitgeleerd in 't lie-
gen:
Maar prys my ook, als die ſtandvaſtelyk bemind,
En daar door uw gemoed tot zich geneegen vind.
Myn ziel gaat door die trouw den ſchop aan alle gee-
ven, (ven,
En ſchuuwd haar boeijens, om in de uwe alleen te lee-
En onverhinderd werpt zich in uw vangenis,
Daar zy, behalven u, voor elk gehuuwlykt is.
Wil. Uw minnevlam is vry wat heet in haar beginnen,
En baard met reden ſtaâg een twyff'ling in myn zin-
nen,
Van waar myn aangezicht heeft zo veel minnekracht
Op u, die my niet kend, en my zo luttel zagt?
Roem. Ken ik u niet, Mevrouw? uw Moeder is geſtorven;
Uw vader Koenraad heeft noch korts het amt verwor-
ven
Van Raadsheer; hy is kloek van lichchaam, taamlyk
oud,
En hy word ryk geſchat, omtrent twee tonnen goud:
Gy hebt een broeder in de Spaaſche kryg verlooren,
En ook een zuſter, als zy nauwlyks was gebooren.
Ken ik u niet, Mevrouw, wat dunkt u nu?
Wil. *tegen Adelgonde.* Voorwaar
Hy meend u, Nicht, met ernſt, en kend u op een haar.
Adelg. *by zich zelf.* Ik wenſch 't!
Wil. *tegen Adelgonde.* Ontdekken wy de grond van al zyn
tegen Roemer. (treeken.
Maar flus wou ik wat van Will'myne met u ſpreeken;
Een van uw vrienden was van daag my daarom aan;
Zeg, zoud gy kunnen tot haar huuwelyk verſtaan?
Roem. Beproef door deeze vraag niet meêr, of ik u minne,
'k Heb u meêr, als genoeg, alreeds doen zien tot bin-
nen
In 't diepſte van myn hart; waar uit gy licht verſtaan
Kund,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Kund, dat myn trouw flechts ftrekte om my van haar te ontflaan. (heid,
Alleenig te uwaarts helt myn hart, en myn geneegen-
En van Will'myn heb ik een afkeer, en een tegenheid.
Wil. Gy zyt al vry wat vies, en keurig, na ik acht,
Will'myn is reed'lyk mooi, en eedel van geflacht,
En moet zy het by u van Adelgond verliezen,
Veel braaver weêr, als gy, die zouden haar verkiezen.
Roem. Ja, maar een groot gebrek werpt al haar fchoont om veer. (en eêr
Wil. Wat's dat voor een gebrek? *Roem.* Zy vlyt my niet,
Myn hart zal ftemmen, om haar Bedgenoot te weezen,
Trouwde ik veel liever met een Neeger, of Chineeze.
Wil. Men zegt nochtans, dat gy haar flus van liefde fpraakt.
Roem. Wis, de een, of de aâr heeft u die loogen wys gemaakt.
Wil. *tegen Adelgonde.*
Ei hoor dien Schalk! zo hy het niet bezweerd, 't is wonder.
Roem. De Hemel plette my . . .
Wil. *tegen Adelgonde.* Ik zei 't wel. *Roem.* Met zyn donder,
Zo 'k iemand, Adelgond, dan u, van deezen dag
Heb aangefproken. *Wil.* Wat? gy loochchend, 't geen ik zag?
Roem. Mevrouw, ik zeg . . . . *Wil.* Weg, weg, 't is al te grof geloogen.
Veil elders zulke waar. Ik kan 't niet meêr gedoogen.
Vertrek, en denk, dat ik dus vaak myn tyd verflyt,
En hou de gek wel met veel braaver, dan gy zyt.

ZESDE TOONEEL.

Roemer, Lekker.

Lek. JA wel, de baak breekt uit, en gaat al 't fpel bederven.
Roem. Ach! Lekker, 'k ben noch maar een duimbreed van myn fterven! (neêr,
Lek. Nu ftaatge al diep in 't hart, gy zet haar licht ter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Nu kan u geene ramp bejeegenen; maar, Heer,
Myn byzyn komt u licht dit ongemak te brouwen,
En doet u onderling verſtand dus t'zamen houwen.
Roem. 't Waar moog'lyk, wat dunkt u? *Lek.* Wel hey! dat is een praat.
Roem. Meend gy, dat ik zo voort het hachje glijen laat?
Lek. Indien 'er iemand na dit hachje komt te dingen,
Zo laat het, op myn woord, Heer, vry heel goed koop ſpringen;
Of, zo uw mildheid my daar meê beſchenken wou,
'k Acht, dat ik geen dankheb u daar voor geeven zou.
Roem. Maar hoe! myn liefde, die zo waar is, niet gelooven?
Lek. Mits gy de Drommel zelf in 't liegen gaat te boven.
Roem. Ik zei de waarheid. *Lek.* Als een Loogenaar die zeid,
Verlieſt zy in zyn mond al haar loofwaardigheid.
Roem. 'k Moet dan bezoeken, of door eenige and're weegen
Geen vriend'lyker onthaal by haar kan zyn verkreegen.
Kom, gaan wy ſtechts na bed; miſſchien ſchiet my wat in, (zin.
Waar door dat wreev'lig hoofd veranderd word van
De vrouwen zyn gewoon den loop der Maan te volgen.
Veel willen zyn gevryd, en toonen zich verbolgen.
Maar, hoe dat deez' zich houd, en hoe haar 't hoofd ook ſtaat,
't Zal morgen dag zyn, en de nacht verſchaft vaak raad.

VIERDE HANDELING.

EERSTE TOONEEL.

Roemer, Lekker.

Lek. MEend gy, dat Adelgond den dag al heeft vernomen? (men.
't Is noch te vroeg voor haar, om buiten deur te ko-
Roem. Men vind vaak meerder, als men meend; en in myn zin

Is

Is't hier bekwamer om te rev'len op myn min;
Ik kan haar venster zien, en myn doornageld harte
Zal daar uit scheppen wat verzachting in zyn smarten.

Lek. Gy reveld sterk genoeg, al ziet gy 't venster niet.
Maar weet gy noch geen raad voor 't geen 'er is geschied?

Roem. My is flus een geheim geschooten in de zinnen,
Het welk gy gist'ren preest voor krachtig in het minnen.
Een milde minnaar zich door alles redden kan.

Lek. 't Geheim is goed, Heer, maar gy legt het kwaalyk an,
Door zulk een middel kan men maar een hoer verleiden.

Roem. Ik weet wel, Adelgonde is eerlyk en bescheiden;
Haar gunst of gaaf te biên waar enkel misverstand;
Zy is al te eerbaar: maar haar dienstboôn zyn gehand,
En lichtelyk wel door wat duimkruid te bekooren,
Dat haar doet klappen, en men wilze ook wel eens hooren.
Hoe duur ze ook moogen zyn, ik hebze nu van doen.
Indien dat zy uitkwam, van wien ik gist'ren noen
Haar brief ontfangen heb, ik durf my wel belooven,
Dat ik door haar behulp het hoekje raak te boven:
En vreemd zal 't zyn, zo ik niet zonder lang gedraal,
En groote moeiten, haar het boodenbrood betaal.

Lek. 't Is zo, Heer, en ik kan het by my zelf bevinden,
'tWas myn natuur noit iets te weig'ren, die my minden,
En overmits my mind, die my geschenken geeft;
Zo ben ik altyd dan zeer minlyk en beleefd.

Roem. 'k Geloof 'er veel zyn met die zotheid ingenomen.

Lek. Maar, Heer, verwachtende tot dat zy uit mag koomen,
En gy uw goede gunst aan haar te kennen geeft;
Men zegt, dat Henrik in het bosch gevochten heeft.

Roem. Met wie? *Lek.* Dat weet men niet, maar na dat ik kan gissen
Uit het gepraat, is hy van uw gestaltenisse:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

En zo gy gisteren dien heelen dag eens van
My waard geweest,'k zou u wis houden voor den man.
Roem. Waar was ik dan, toen gy na Adelgond gingt vraagen?
Lek. Was dat een trek dan, om van my te zyn ontslagen?
Roem. Wy vochten gist'ren, en ik had een eed gedaan
Van nooit te zeggen, hoe 't'er mede was gegaan:
Maar u, die van myn hart zyt de een'ge Sekretaris,
En van al myn geheim de Grootdepositaris,
Zal ik niets heelen, wyl ik zulks u heb belooft.
Lang had ons dit gevecht gelegen in het hoofd;
Maar nooit bekwaame tyd daar toe zich voorgedraagen,
Dan gisteren, dat wy elkaâr in 't oor uitdaagen.
'k Maak my u kwyt, en vlieg ter plaats daar 't was gezegt,
Daar, zonder tuigen, ons verschil wierd neêrgelegt,
En, hem doorrygende met twee lynrechte steeken,
Stelde ik hem in een staat, daar hem niets zal gebreeken.
Lek. Na 'k hoor, zo is hy dood? *Roem.* Hy viel voor zulks ter neèr.
Lek. 'k Belaag zyn lot, hy was een eerlyk borst..... Ach! (Heer,
Daar komt zyn geest.

TWEDE TOONEEL.

Roemer, Henrik, Lekker.

Henr. 'k Wil van de voorspoed myner zaaken,
En van myn blyschap u, myn Vriend, deelachtig maaken.
Myn Vader... *Roem.* Wel? *Henr.* Die komt zo daadlyk in den Haag.
Lek. *tegen Roemer zachjes.* My dunkt, als gy hier zyt, zo reveld gy gestaâg.
Roem. Uw vreugd is ongemeen; en goede kinders meugen
Met recht in 't weêrzien van een Vader zich verheugen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Henr. Een die tot de ooren toe, als ik, in blydschap steekt,
Meend, dat men hem verstaat, als hy een halfwoord spreekt.
Weet, dat de dag genaakt, die my en myn beminde
Will' myn zal, door den band, des huuw'lyks zamen binden.
Men wachte Vader slechts, om alles toe te staan.

Roem. Dat is, het geen voor my viel duister om te raân.
'k Ben uwenthalven bly. Gy gaat zo na haar vraagen? (gen,

Henr. Och ja! ik moest haar voort die goede tyding draa-
En, in 't voorby gaan, u doen hebben meê uw deel.

Roem. Gy wint, dus doende, dit verpligt gemoed geheel.
Uw liefde vreesd dan nu niet meêr voor ongenaden.

Henr. Terwyl myn Vader zich wat rust, dunkt my geraaden,
Dat ik met haare, 't uur der t'zamenkomst bestel.

Lek. *tegen Roemer zachjes.*
De lui, die gy vermoord, die vaaren noch al wel.

Henr. Ik heb niets, dat my meêr tot wantrouw kan verwekken.
Verschoon, Heer, aan myn min dit haastiglyk vertrekken:
Vaar wel. *Roem.* 't Geluk, myn Heer, voor ramp uw huuw'lyk hoê.

DERDE TOONEEL.

Roemer, Lekker.

Lek. HY 's dood! wel hoe, myn Heer, gy teltze my meê toe?
My, die van gansch uw hart ben de een'ge Sekretaris,
My, van al uw geheim de Grootdepositaris;
Ik mogt wel zorgen, dat zo hoog een staat my niet
Zou schootvry stellen voor de flitsen, die gy schiet.

Roem. Hoe, meend gy, dat ik u een sprookjen heb verslagen?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Lek. 'k Zal 't al gelooven, om u geenſins te mishaagen.
Maar 't gaat met u zo grof, altyd, en overal,
Dat hy een Duker is, die u ontſlippen zal. (ten,
Moor, Chriſten, Jood, of Turk, ja niemand uitgeſloo-
Gy ſcheertze alle op een kam. *Roem.* Heeft Henrik u verſchooten?
De ſtaat, waar in ik hem liet liggen, was vol nood:
Maar nu weet men een kunſt, die weêrroept van de dood. (ſchie'en,
Kend gy die zalf noch niet, daar wond'ren door ge-
De Franſchen noemenze, *pouder de Sympathie*,
Veel zeldzaamheden men daar daaglyks af verneemd?
Lek. Zy zyn nochtans op ver zo groot niet, noch zo vreemd,
En nimmer hoorde ik, dat zy is van zulker krachten,
Dat iemand, die voor dood men in zyn bloed laat ſmachten,
Dat iemand, door en door geſteeken en gewond,
Zal 's and'ren daags weêr zyn zo friſch, en zo gezond.
Roem. De zalf, daar gy van ſpreekt, en is maar van de ſlechte,
Die word niet meêr geacht. Ik weetze toe te rechten,
Datze ons, moordſteeken dood, zo vlug weêr 't leeven ſchenkt,
Dat, in een oogenblik, men daar niet meêr aan denkt.
Die die kan maaken heeft een zeer groote avantagje.
Lek. Leer my die kunſt, Heer, en ik dien u zonder gagje.
Roem. Ik zouze u leeren, en dat met een kort bericht;
Maar al 't geheim meeſt in Hebreeuwſche woorden ligt,
Die al zo moeilyk zyn, en zwaar om uit te ſpreeken,
Dat het verlooren moeit' waar u die in te preeken.
Lek. Gy kund dan ook Hebreeuwſch? *Roem.* Dat kan ik op myn duim; (ruim
Tien taalen heb ik tot myn wil. *Lek.* Tien hebtge 'er
Van doen, om op haar beurt bekwaamlyk voor te ſtellen
Alle uwe loogenen, die naauwlyks zyn te tellen.
Gy

Gy hakt en kaptze kleen, als frikkedillevleifch,
'k Houw, gy vol waarheid fteekt, ja meêr, als na den eifch; (heden!
Want nooit komt 'er eene uit. *Roem.* O hoofd vol ydel-
Maar zacht; myn Vader is 't die na ons toe komt treeden.

VIERDE TOONEEL.

Geeraard, *Roemer*, *Lekker*.

Geer. IK zocht u, Roemer.
Roem. *by zich zelf.* Ik u niet. Wat ongemak
Baard my nu zyn ontmoet; en wat een laftig pak
Verftrekt een Vader aan een Jongman van myn jaaren.
Geer. Gemerkt de naauwe knoop, waar in dat twee vergaâren,
Die, door het huuw'lyk zyn verknocht, geen fcheiding lyd,
Is 't ganfch onbillyk, dat gy van Orfize zyt.
Dies ik haar Vader heb beleefdelyk gefchreeven,
Hoe, na gy my de zaak te kennen had gegeeven,
Ik hooglyks ben verheugd, en my gelukkig acht,
Dat zulk een Dochter zal vermeerd'ren ons geflacht;
En brand om haar te zien, het fteunfel van myn leeven:
Gy zult de bode zyn, en u op weg begeeven,
Om zelfs haar in perfoon te haalen; want een knecht
Daar heen te fchikken waar te fmaâlyk, en te flecht.
Roem. Voor my ik ben gereed; maar gy hoefd niet te peizen,
Dat hy zal toeftaan, haar in zulk een ftaat te reizen:
Ze is zwanger. *Geer.* Zwanger? *Roem.* En reeds over 't hallef jaar.
Geer. Wat vreugd gevoeld myn hart uit zulk een blyde maar! (ftellen?
Roem. Gy wilt haar zwangerheid niet in de waagfchaal
Geer. O neen! 't geduld zal my, gelyk de vreugd, verzellen.
Vaar wel; ik ga myn brief veranderen, en bid

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Hem, dat hy zorge draag voor kraam, en vrucht, als 't wit
En eenigst oogmerk van myn wenschen, en gebeden.
Roem. *tegen Lekker.* De goê man gaat op 't hoogst vernoegd, en wel te vreden.
Geer. *zich omkeerende.* Schryf hem zo wel, als ik. *Roem.* Het zal na uw begeer
Geschiên. *tegen Lekker.* Hoe goed is hy! *Lek.* Zwyg stil, hy komt noch weêr.
Geer. Maar zeg, uw Schoonvaârs naam is my geheel vergeeten,
Hoe noemd men hem? *Roem.* Het is onnoodig die te weeten:
Ik zal daar 't opschrift wel op maaken, als ik ze in
De myne sluit, des stel die zorg vry uit uw zin.
Geer. Als 't is de zelfde hand, zal 't eerlyker gelaaten.
Roem. *by zich zelf.*
Kan ik hem dan die zaak niet uit den hoofde praaten?
tegen Geeraard.
Het komt zo naauw niet, of het de uwe is, of de myn'.
Geer. De Brabandsche Eedelen daar al wat vies op zyn.
Roem. Hy is te wys daar toe. *Geer.* Zoek 't niet meêr op een ander.
Zeg my... *Roem.* *by zich zelf.* De drommel! wat zal ik...
Geer. Hy heet? *Roem.* Pyrander.
Geer. Pyrander! hoe? gy gaaft hem eerst een and're naam.
Het was, laat zien, ja 'k weet het al, 't was Appriaam.
Roem. Ja, dat 's zyn eigen naam, en de ander voerd hy weegen
Een heerlykheid, niet ver van Leuven af geleegen,
En hy gebruikt doorgaans zo de eene, als de and're naam,
Nu is 't Pyrander, en dan is het Appriaam.
Geer. Dat misbruik is gemeen; 'k ben meê al zo gevaaren,
Toen ik het Hof hanteerde in myne jonge jaaren.
Vaarwel; 'k ga schryven.

VYF-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

VYFDE TOONEEL.

Roemer, Lekker.

Roem. 'k BEn in 't eind 'er door geraakt.
Lek. Hy hoeft geheugen, die zyn werk van liegen maakt.
Roem. De gaauwheid kwam te baat de zwakheid des geheugens.
Lek. Lang echter konnen niet bedekt zyn zo veel leugens:
En, door 't geen Adelgond gebeurt is, en Will' myn,
Zal hier uw ambacht, Heer, in 't kort onveilig zyn.
Roem. Gy zegt de waarheid, dies ik voor het raadzaamst vinde
Op 't spoedigst Adelgond' te mywaarts te verbinden.
Zie hier zo wel van pas, waar na ik heb gehaakt.

ZESDE TOONEEL.

Roemer, Lekker, Beelie.

Roem. HOor, Zoetert; gist'ren was myn hart zo diep geraakt
Van blydschap, dat het my niet toe liet eens te denken,
Om u met briefloon voor uw brengen te beschenken.
Hou daar, dat 's voor uw moeit'. *Beel.* Geloof niet, Heer... *Roem.* Tast an.
Beel. Gy doet my ongelyk, myn Heer; ik ben niet van...
Roem. Neem. *Beel.* Ei. *Roem.* Neem, zeg ik: ik wil niet ondankbaar weezen (weezen,
Den geenen, die my dienst of vriendschap heeft be-
Kom, reik uw hand. *Lek. aan een zyde.* Zy wringt haar als een aal. Uit'gunst
Moet ik die sloof een les meêdeelen in die kunst.
tegen Beelie. Een woordje onder ons. Dit weig'ren en niet willen,
In zulk een voorval, zyn maar botte en zotten grillen.
Is een hand niet genoeg, steek ze allebei vry uit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

By 't ambacht, dat gy doet, de ſchaamte niet en ſluit.
Sta niet te ſtip op de eer; maar neem vry zonder ſchroo-
men;
Want hebben hebben is, en kunſt 'er aan te koomen.
Die regen is zeer zoet, en als zy my geword,
Hou 'k hoed en zakken op, op dat 'er niets en ſtort'.
Men neemd, in deeze tyd, maar ſlechts met alle handen;
En niet te weig'ren is den braven geen meêr ſchanden.
Onthou myn leſſen wel: en zyt gy noch begaan,
Indien gy wilt, ik zal 't wel hallef met u ſtaan.
Beel. Dat is onnoodig. *Roem.* Wil u maar gedienſtig
toonen,
En ik zal met 'er tyd u noch al beter loonen.
Maar wyl 'k deez' brief van u ontfangen heb, wilt gy
Wel weêr de brengſter van myne antwoord zyn voor
my? (weezen,
Beel Ik wil 't wel gaerne doen, maar durf geen borge
Dat myn Meeſterſſe die zal neemen, of zal leezen;
Maar 'k zal myn beſt wel doen. *Lek. aan een kant.* Hoe
fyntjes dat zy fluit,
Ze is rekkelyker, als een handſchoen, of een bruid.
Roem. Dat ga zo 't wil; toond gy ze ſlechts, en laat my
raaden:
Ik ben zo zeer noch niet by haar in ongenaden.
Vaar wel; ik kom flus weêr, bezien, hoe 't is gegaan.
Beel. 'k Zal u dan zeggen, Heer, al wat i kheb gedaan.

ZEVENDE TOONEEL.

Lekker, Beelie.

Lek. GY ziet, hoe geeven voor belooven gaat, en
praaten.
Het is een kaerel, die de zak heeft vol dukaaten.
Maar wyl ik veel voor u by hem kan door myn raad....
Beel. Doet gy 't maar reeg'nen, en my voorts geworden
laat.
Lek. Gy krygt de ſmaak 'er af. *Beel.* Myn weig'ren, en
niet willen Zyn,

Zyn, zo gy meend, niet eens zo botte en zotte grillen.
Ik kan myn ambacht wel, en met myn flechtigheid
Speel ik myn rol zo wel, als gy met wys beleid.
Lek. Zo gy het kund, zo zeg, wat zal myn Meester hoopen?
Zal hy wat op doen, of zal hy een blaauwtje loopen?
Beel. Ik zal 't u zeggen, wyl hy is zo braaf een kwant.
Myn Vrouw haar deel heeft in uws Meesters minnebrand,
En is al half verliefd. *Lek.* Dat liet zy niet zeer blyken,
Toen zy voorleden nacht hem schamper door ging stryken.
Die halve liefdens zyn van wonderlyker aard.
Myn meester zeker, dat gy 't weet, is haar wel waard,
En wou hy myn zin doen, hy zouze laaten vaaren.
Beel. Hy heb geduld, de tyd zal meerder liefde baaren.
Men mind hem wis. *Lek.* Maar tuigt hem dat wat ruuw en hard. (start,
Beel. Zy heeft, gelyk men zegt, een gladde aal by de
Vermits al wat hy spreekt, niet anders is, als loogen.
Zelfs gist'ren in 't Voorhout heeft hy haar snoô bedroogen,
En op die zelfde kam scheerd hy haar al te gaâr.
Lek. De grootste Loogenaar zegt somtyds noch wel waar.
Beel. Z' heeft reên te twyffelen, en voorzicht te gebruiken.
Lek. Hy heeft den ganschen nacht geen oogen kunnen luiken;
Zy zet dies onbeschroomd haar wantrouw aan een zy.
Beel. Wat weet zy, of gy niet en liegt, zo wel als hy.
Lek. Gy doet my ongelyk, ik ben een man met eeren.
Beel. Maar gaat het vast, dat hy Will'myn niet zou begeeren? (gewis.
Lek. Hy heeftze nooit bemind. *Beel.* Is 't zeker? *Lek.* 't Is
Beel. Hy vreez' dan geensins, dat zyn vrijen vrucht'loos is,
Zo haast myn Vrouw u heeft zien nad'ren onze deure,
Heeft zy my na u toe gestuurt, om te bespeuren,
Of moogelyk uw Heer my niet zou spreeken aan.

Zo hy maar mind met ernſt, het ov'rig zal wel gaan;
Ga heen, en, zonder my uw leſſen voor te leggen,
Vertrouw, dat ik wel weet, wat dat my ſtaat te zeggen.
Lek. Vaar wel:en zo ge uw rol kund ſpeelen met verſtand,
Wees zeker, dat ik 't zal doen reeg'nen van myn kant.

ACHTSTE TOONEEL.

Adelgonde, Beelie.

Beel. *Toonende in de eene hand den Brief, en in de andere het geld.*
HOe blyde, en in haar ſchik zal myn Meeſterſſe weezen,
Wanneer ik haar dit geef te zien, en dat te leezen.
Daar komt ze al zelf bezien, wat ik heb uitgerecht.
Adelg. Ja wel, wat hebben u de meeſter, en de knecht
Al goeds gezeid? *Beel.* Dat hy u mind, wat hy zou moogen,
En twyffeld gy, zie daar, geloof uwe eigene oogen.
Adelg. *geleezen hebbende.*
Na dat hy ſchryſt, zo heeft de min hem diep geraakt:
Maar de Bedrieger heeft genoeg ons wys gemaakt,
Om op zyn woorden my niet meerder te verlaaten.
Beel. Los zyn zyn woorden, maar wat vaſter zyn dukaaten. (ze aanvaerd?
Adelg. Heeft hy 'er u vereerd? *Beel.* Ja. *Adelg.* En gy hebt
Beel. Om u te helpen uit de twyff'ling, daar ge in waart,
Heb ik een wiſſe blyk van zyne min genomen.
Adelg. 'k Misgun u 't luk niet, dat u over is gekomen;
Maar wyl, 't aanvaardende, gy uwe pligt vergeet,
Zo maak voortaan, dat ik 'er niet met al van weet.
Beel. Maar wat beſcheid zal ik dien Milderd brengen moogen? (oogen.
Adelg. Dat, onbezien, zyn brief geſcheurd is voor uwe
Beel. O zoete regen! o geluk, waar vlied gy nu?
Adelg. Vermeng iets lieffelyks daar onder van het uw'.
Zeg hem, hoe dat het met de vrouwen is gelegen,
Hoe dat haar' harten met der tyd zyn te beweegen,
En

En wys hem boven al de ſteên, en ſtonden an,
Daar in hy my te zien, of ſpreeken krygen kan.
Beel. Ach! wiſt gy wat hy lyd, gy zoud zo ſtraf niet weezen.
Adel. Wel, om hem van zyn kwaal dan ietwes te geneezen,
Zo geef hem hoop vermengt met vrees, en zo de zaak
Beſtuur, dat ik in 't net, noch hy in wanhoop raak'.

NEGENDE TOONEEL.

Willemyne, *Adelgonde*, *Beelie*.

Wil. HY meend u in der daad, ik ben 'er van onſlagen:
Doch zal zeer lichtelyk die ſchade kunnen draagen;
Myn Henrik boetze my, zyn Vader is hier al.
Adelg. Dus zyt gy buiten zorg, en voorder ongeval.
Wil. En gy 'er midden in, dat u genoeg zal kwellen,
Nadien gy weet, wat hy ons op de mouw ging ſpellen.
Beel. Zo hy toen loogens ſprak, dat was maar misverſtand,
Nu zegt hy waar, ik ſtel myn hoofd daar voor te pand.
Wil. 't Waar mooglyk, maar het zoude een wonder moog'lyk weezen.
Adelg. Hy is een Schalk, en heeft ons dat genoeg beweezen:
Maar zo hy voorts zyn hart tot myne min beſteed,
Kon 't beuren met 'er tyd, dat hy my twyff'len deed.
Wil. Zo gy hem mind, zo pas, dewyl gy kend zyn nukken,
Ten minſten vinnig op, en let wel op uw ſtukken.
Adelg. Hoe! minnen? neen, ik ben zo haaſtig 'er niet an,
'k Moet hem gelooven eerſt, eêr ik hem lieven kan.
Wil. 't Gelooven, lieve Nicht, ons tot het lieven vaardig leid;
Wie iemands liefd' geloofd, geloofd ook zyne waardigheid,
Die op 't geloovend hart, zo hard een aanval doet,
Dat ſtraks, wie zich geloofd geliefd, weêrliefde voed.
Adelg. Nieuwsgierigheid baard vaak in veeler menſchen zinnen
Het zelfde toeval, dat in and're ſpruit uit minne.
Wil. Ik zal 't gelooven, Nicht, om dat gy 't zo begeerd.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Beel. Gy maakt my noch wel dol, gy hebt u fraai geweerd.
Waar toe doch al die klap. Ei lieve, kyk zo dreetsch niet,
Houd u niet eens zo vies, noch trek uw mond zo
scheetsch niet:
Gy heet licht jas, en komt aan hem niet eens te pas.
Adelg. Steur u aan geen zottin. Maar, zeg my eens, wat was
Het, toen hy gisteren ons in 't Voorhout gemoete,
En uwe schoonheid met zo veel gezwets begroete,
Min of nieuwsgierigheid; want, na 'k uit uw gelaat
Kon merken, had gy groot behaagen in zyn praat?
Wil. 't Was slechts nieuwsgierigheid, om my wat te verheugen
In al de vleijery, die hy zou zeggen meugen.
Adelg. Ik handel zynen brief ook met de zelfde zin
Ik namze, ik las ze, en dat meede alles zonder min:
't Was slechts nieuwsgierigheid, om my wat te verheugen
In al de vleijery, die hy zou schryven meugen.
Wil. Wat anders leezen is, als hooren: dat schynt min,
En dit 's beleefdheid: doch volg gy uwe eigen zin,
En maak uw rekening, ik ben 'er meê te vreden:
Myn raad is zonder haat, en zonder nyd myn reden.
Adelg. Myn Meid hem zeggen zal, dat ikze heb gescheurd.
Wil. Geen roemens stof hem, tot uw nadeel, dan gebeurt,
Gy zyt nieuwsgierig slechts. *Adelg.* Zo, als gy waart voor deezen.
Wil. Het zy zo. Gaanwe maar, het schynt hoogtyd te weezen.
Adelg. *tegen Willemyne.*
Kom, gaanwe.
tegen Beelie. Doe, als 't is gezegt, zo gy hem ziet.
Beel. Ik doe te deez' tyd in dat ampt myn proefstuk niet.
'k Weet, wat u beiden schort, en zeldzaam zal het weezen,
Zo ik geen raad vind, om u daar van te geneezen:
Maar hy 's te vatten, als een gladde aal by de staart.

Adelg.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Adelg. 'k Zal u gelooven. *Beel.* Maar deez' regen diend bewaard.

VYFDE HANDELING.

EERSTE TOONEEL.

Geeraard, Eelhard.

Geer. DE Heemel doet my u zeer wel te pas gemoeten, (te boeten.
Om al de lust van myn nieuwsgierig hart
Gy hebt te Leuven, Heer, de Rechten meê geleerd,
En, zo wel, als myn Zoon, de luiden gehanteerd,
Wanneer gy daar ter school laagt in uw jonge jaaren,
En kund my dies, het geen ik weeten wil, verklaaren.
Zeg my derhalven eens, hoe ryk, en ook van wat
Geslacht Pyrander is? *Eelh.* Pyrander, wie is dat?
Geer. Een, die te Leuven woond. *Eelh.* Daar zyn myns weetens huiden (den.
Noch Burgers van dien naam, noch eenige Eedellui-
Geer. Gy kend hem beter licht by zynen and'ren naam:
Men noemd hem ook, al zo gemeenlyk, Appriaam.
Eelh. Zo weinig deeze, als die. *Geer.* De Vader van Orfize,
Die trotse Schoont', die elk zyn vryheid doet verliezen:
Gy zult wis kennen dit alom vermaarde Dier,
Dat van gantsch Leuven is de Paerel, en het Sier.
Eelh. Geloof my; Appriaam, Orfize, en ook Pyrander,
En zyn 'er niet bekend, zo weinig de een, als de ander;
En zo gy hier in bet wilt weezen onderrecht....
Geer. Ter gunste van myn Zoon, houd gy u, Heer, dus slecht,
Maar 'k weet niet, als te wel, zyn min tot deeze Orfize,
En hoe hy haar door dwang ten echt heeft moeten kiezen,
Betrapt in haar vertrek, daar hy op 't bed zich school,
Door 't slaan van 't uurwerk, en het losgaan van 't pistool.

Ik

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Ik weet en ſtem 't, dus hoeft gy 't niet bedekt te houwen.
Eel. Hoe! is uw Zoon dan ſtil, en heimelyk gaan trouwen?
Wie heeft u zulks gezegt? *Geer.* Hy zelf. *Eelh.* Ho, ho, gy kund
Dan ook al 't overig verneemen uit zyn mond,
Als dien bekend zyn tot de kleenſte omſtandigheden,
Niet, dat gy eenigzins moet twyff'len aan zyn reden;
Maar hy heeft ſlechts, de gaaf van dichten uit den geeſt;
En nimmermeêr ik een waarzegger ben geweeſt.
Geer. Gy zoud my door uw reên hem wel verdacht doen houwen.
Eelh. O neen! zyn woord gaat vaſt; gy moogt daar op vertrouwen:
Maar hy heeft giſt'ren, ons met een banket vereerd,
't Welk uit een brein kwam, in 't ſtoffeeren uitgeleerd;
En, zo dit Huuw'lyk in de zelfde vorm geweeſt is,
Is 't wis een kunſtryk ſtuk, en 't welk vol geeſt en keeſt is.
Geer. Hoe heb ik 't hier met u: ſcheert gy de gek met my?
Eel. Ganſch niet, Heer; maar gy hebt 'er af, zo wel als wy.
Dus denk vry, 't zal geen ſchaâ voor uwe vrienden weezen,
Zo gy geen andere Schoondochter krygt, als deeze,
Uw zoons zoon met uw goed nooit ſpeelen zal mooi weêr.
Ik denk, gy my verſtaat. Vaar wel. Ik zeg niet meêr.

TWEEDE TOONEEL.

Geeraard alleen.

O Ouderdom, te licht geloovende!
O jonkheid zonder ſchaamt!
O laſter, die, myn eer my roovende,
Dit grys hair niet betaamt!
Is dan wel in den Haag een Vader
Bet van zyn Zoon geſart!

Of is 'er hoon, om dulden kwaader
Voor een grootmoedig hart!
Myn Roemer is een vuilen Loogenaar,
Een Schalk die my bedroog,
En maakt noch, na dat ik bedroogen waar,
My, van het geen hy loog,
De tweede ſtichter, en verbreider:
Als of hy 't eerlyk vant
Voor my, dit ov'rig leeven, leider!
Te ſlyten in zyn ſchand.
Hy ſpeeld en kaatſt, na zyn behaagen,
Met myn goedaartigheid:
En ik moet noch de ſchemp verdraagen,
Van dat ik ben misleid.

DERDE TOONEEL.

Geeraard, Roemer, Lekker.

Geer. Zyt gy een Eedelman? *Roem. by zich zelf.* Wie komt ons hier verſtooren!
tegen Geeraard.
Ja, zonder twyffel, wyl ik uit u ben gebooren.
Geer. En waand gy dat tot blyk uws Adeldoms genoeg?
Roem. Wis, mits ik in die waan my by ganſch Holland voeg.
Geer. En hebt gy verder met ganſch Holland niet vernomen,
Van waar die eerennaam is allereerſt gekomen:
Dat, naamelyk, de Deugd ze alleen heeft uitgedeeld
Aan die, die tot in ons ze hebben voortgeteeld.
Roem. 'k Had niet vernomen, 't geen een yder heeft vernomen:
Dat, zo als 't bloed ze geeft, ze uit deugd is voortgekomen.
Geer. De Deugd verkrygtze, daar het bloed ze niet en heeft:
Maar de Ondeugd neemtze weêr, ſchoon dat het bloed ze geeft.
Het geene door het eerſt word met veel roems gebooren,

Gaat

Gaat door, het laatſte, met veel ſchande, weêr verlooren. (doet,
Dies door de ſchand'lykheid der Ondeugd, die gy
Zyt gy niet eedel, ſchoon geſprooten uit myn bloed.
Roem. Ik? *Geer.* Laat my ſpreeken; gy, wiens ſcheeve en ſchelmſche trekken
Die gift van de Natuur zo ſchandelyk bevlekken.
Al wie zich eedel noemd, en liegt, gelyk als gy,
Liegt, als hy 't zegt, en was het nimmermeêr daar by.
Is daar wel laſter, ſmaad, en ſchandvlek, zo onwaardig
Aan een recht eed'le ziel, als deeze: wyl men vaardig,
Op 't minſt verwyt daar van, zyn leeven niet verſchoont,
Maar waſcht het af in 't bloed van die ons heeft gehoond. (te weeten?
Roem. Wie zegt u, dat ik lieg? *Geer.* Gy zoekt dat noch
Zeg my eens, zo gy kund, hoe is uw Vrouw geheeten:
Het kinderſprookjen, daar gy giſt'ren my meê paaid'?
Lek. tegen *Roemer.* Zeg, dat het in den ſlaap u is door 't hoofd gewaaid.
Geer. Voeg, voeg daar ook noch by, met onbeſchaamde oneerlykheid,
De trotſe naamen van uw Schoonvaâr, en zyn Heerlykheid;
Vind nieuwe vonden, daar ik my meê doeken laat.
Lek. tegen *Roemer.*
Roep uw geheugen, of uw gaauwigheid te baat.
Geer. Met welk een aanzigt zal ik onderwyl belijen,
Hoe dat myne ouderdom door uw bedriegerijen
Is om den tuin geleid, en reukloos heeft geloofd,
't Geen, zonder ſchaamte, ſtiet een Lafbek uit zyn hoofd.
Gy doet my dan by elk ten ſchimp en ſpot verſtrekken!
Gaan voor een breinloos hoofd, bekwaam om meê te gekken! (ſcheid?
Maar zeg my eens, gebruikte ik dwang, of onbe-
Indien gy in Will'myn had een'ge tegenheid,
Waar

Waar toe dat ſlim bedrog? waar toe zo vuil een loogen?
Of koſt gy duchten, dat myn Vaderlyk meêdoogen
Niet alles toe zou ſtaan, daar het gerekt ten end,
Stemden uw huuwelyk met een, my onbekend?
Die overmaat van liefd, heeft u niet eens bewoogen
Tot wederliefde, ontzag, noch vrees; vliê uit myne oogen,
Ik ken u voor geen Zoon. *Roem.* Heer Vader, hoor my (toch.
Geer. Wat? ſprookjes, voor de vuiſt verdicht, en nieuw bedrog.
Roem. Neen, lout're waarheid. *Geer.* Kan die in uw mond noch woonen?
Lek. *tegen Roemer.*
Dit is een rouwe proef, om uw vernuft te toonen.
Roem. Verſlingerd op een Schoont', die ik naauw had gezien,
Of wierd gedwongen voort myn hart en ziel te biên;
In 't kort, 't is Adelgond, gy zult haar kennen moogen.
Geer. Ga voort, ik weet wie 't is, en wie z' heeft opgeto- (gen;
Haar Vader is myn vriend. *Roem.* Myn hart was voort zo vaſt,
Dat my Will'mynes trouw geen luſt ſcheen, maar een (laſt:
En wyl my onbekend was, Heer, of Adelgonde
Haar goed, haar ſtaat, en ſtam met de onze paaren konde,
Heb ik gezweegen, en gemeend tot nu toe, dat
Een kleen bedrog in min geen miſdaad wierd geſchat.
Maar nu, nu ik haar ken, bid ik uit grond myns har- (ten,
En om de liefd', die gy my draagt, myn minneſmarten
Bevorderlyk te zyn: verkrygt gy 't jawoord maar
Van haaren Vader, en ik zal het wel van haar.
Geer. Gy maakt my weêr wat wys. *Roem.* Wilt gy my niet gelooven,
Geloof dan Lekker, hy weet al de zaak. *Geer.* O grove
En

En groote ſchande! En ſterft gy niet van ſchaamt, dat hy,
Uw knecht, nu meêr geloofs by my verdiend, dan gy
Myn zoon? Doch hoor, 'k ben goed, en ongemerkt uw hoonen,
Zo wil ik u noch eens een vaders hart betoonen,
En Adelgond voor u ten huuw'lyk eiſſchen; maar
Zo ik weêr 't minſt verlet van uw kant word gewaar...
Roem. Tot meêr verzeek'ring ly, dat ik 'er met u heen ga.
Geer. Neen, neen, vertoef my hier; 't is beſt, dat ik alleen ga.
Ik twyffel, en ik waag, en ik geloof u niet:
Maar denk vry, zo gy, als de zaak nu is geſchied,
Weêr een'ge ſporling maakt door nieuwe liſt of loogen,
Gy u voor eeuwig wel moogt pakken uit myne oogen;
Of anderzins, ik zweer, dat dit geweer, deez' hand
Zal waſſchen in uw bloed myn reeds geleeden ſchand.

VIERDE TOONEEL.

Roemer, Lekker.

Roem. IK ſteur my luttel aan dat dreigen, en dat zweeren.
Lek. Gy gaaft het wat te ras, gy moſt u beter weeren,
En, daar gy hem had braaf tot tweemaal afgezet,
U voor de derde maal daar hebben doorgered:
Want, Heer, de derde maal moet, zegt men, kabel houwen.
Roem. Spot niet te veel, 't hoofd ſtaat my kroes, het mogt u rouwen.
Een nieuwe ontſteltenis zich door myn boezem ſpreid.
Lek. Hoe na de wroeging van dat gy hebt waar gezeid?
Of nieuw bedrog, om weêr van deez' te zyn ontſlagen?
Want ik hard twyffel, of g' haar liefde moogt toe draagen,

En zie dat gy zo vol van zulke nukken ſteekt,
Dat ik het tegendeel verſta, van 't geen gy ſpreekt.
Roem. Ik min haar, en hier in hebt gy niet wel geraaden;
Maar 'k waag al wat te veel, en dies ben ik belaaden:
Want, zo haar Vader het niet eens word met de myn',
Zal haar verkeering my ſtraks afgeſneeden zyn:
En ſchoon het hen al ſchynt geraân, ſtaat weêr te vreezen,
Of daar de Dochter voort wel toe gezind zal weezen.
'k Heb in 't voorbygaan ſtraks gezien haar Gezellin,
Die ſcheen voorwaar geenſins de laelykſte in myn zin,
En heden, als ik haar wat naauwer ging beſchouwen,
Kreeg van myne eerſte min myn hart al wat berouwen:
Zo dat het zich, byna in tweën doorgedeild,
Tot deez' begeeven zou, zo 't niet al waar verzeild.
Lek. Maar waarom u dan zo vol minnebrand te toonen,
En uwen Vader tot het Echtverzoek te troonen?
Roem. Hy had my niet geloofd, 'k was buiten alle raad.
Lek. Hoe! daar gy waarheid ſpraakt, loogt gy noch in der daad?
Roem. Ik zag geen and're weg, om Vader neêr te zetten.
Dat hem, die 't ſpel my dus verbrod, de donder plette!
Die valſche trouw had tyd gegeeven aan myn min
Te raaden met myn hart, te kiezen na myn zin.
Lek. Maar Heer, haar Speelnoot is Will'myn, die gy verſmaade.
Roem. Ik heb my zelven dan dus dommelyk verraaden!
Hoe groot is Henriks luk, en hoe ſtaa ik verzet:
Maar als ik 't wel bedenk, hy 's ook maar Meugeebet.
Laat loopen, Lekker, nu ik hem myn plaats liet kiezen.
Lek. Gy zyt 'er bombam af, zo wel als van Orfize.
Roem. Wy biên dan Adelgonde een waggelende ziel,
Die, in haar by zyn, ſchier Will'myne in handen viel.
Maar houd, daar komt de Meid.

VYFDE TOONEEL.

Roemer, *Beelie*, *Lekker*..

Roem. WEl, waar 's myn brief gebleeven?
Hebt gyze weeten uw Meestresse fraai te geeven?
Beel. Zeer wel, Heer, maar... *Roem.* Wat maar? *Beel.* Zy heeft ze voort van een
Gescheurd. *Roem.* Zo onbezien? *Beel.* Ja. *Roem.* En hebt gy 't geleên?
Beel. Och! zo gy had gehoord, hoe zy my heeft bekeeven:
Myn paspoort is al reê, de zak zal zy my geeven.
Roem. Het zal wel overgaan, stel uwe vrees ter zy,
Hou daar. *Beel.* Ei, ei, myn Heer. *Roem.* Spreek haar noch eens van my. (reden.
'k Verlies zo ras geen moed, noch om zo kleen een
Lek. Ei zie dat loos Stukvleisch met haare eerbiedigheden:
Hoe ras is haar verdriet, en ongeneugd gestilt.
Zy zal u zeggen meêr, als gy zelf weeten wilt.
Roem. Z'heeft z onder leezen dan myn brief van een gereeten?
Beel. Zy heeft my wel belast u zulks te laaten weeten,
Maar, zonder veinzen, heeft ze... *Lek. aan een zyde.* Of zy haar ambacht kan?
Beel. Uw brief geleezen tot het eind, van vooren an:
Ik kan 't zo braaf een Baas niet meêr verborgen houwen.
Lek. aan een zyde. Zo 't iemand beter kan, ik laat myn kop afhouwen.
Roem. Zy haat my dan niet, na ik hoor? *Beel.* Neen. *Roem.* Mind zy my?
Beel. Ook niet. *Roem.* Maar, zonder jok? *Beel.* Toch zonder jok. *Roem.* Mind zy
Dan iemand anders? *Beel.* Noch veel min. *Roem.* Zal ik haar winnen?
Beel. 'k En weet. *Roem.* Maar zeg. *Beel.* Wat? *Roem.* Waar-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Waarheid. *Beel.* 'k Doe 't. *Roem.* Zal zy my minnen?
Beel. 't Kon beuren. *Roem.* Maar wanneer? *Beel.* Als ze u gelooven zal.
Roem. Maar gaat het vast? *Beel.* 't Gaat vast. *Roem.* Zy mind my reeds dan al?
Myn Vader is . . . . *Beel.* Maar zie haar met Will'myn.

ZESDE TOONEEL.

Willemyne, Adelgonde, Roemer, Beelie, Lekker.

Wil. tegen *Adelgonde.*
'tKAn weezen,
Dat hy de waarheid spreekt, maar 't is niet buiten vreezen:
Dies vang niets haastig aan, maar pleeg eerst rypen (raad.
Roem. tegen *Willemyne.*
Begaafde Schoonheid, die my schaft en 't goed en 't (kwaad. . . .
Wil. tegen *Adelgonde.*
Hy heeft het oog op my, en hy schynt my te meenen.
Adelg. Misschien door misverstand, of na 't u heeft gescheenen:
Maar zienwe, of hy volhard.
Roem. tegen *Willemyne.* Helaas! hoe vol verdriet
Valt my de tyd, wanneer myn oog u niet en ziet:
En eige ervaarenheid maakt, dat ik nu beproeve,
Hoe zeer het afzyn kan eens minnaars hart bedroeven.
Wil. tegen *Adelgonde.*
Hy gaat al voort. *Adelg.* Roemers brief toonende. Maar lees, wat in zyn schryven steekt.
Wil. Maar hoor 't. *Adelg.* Gy duid op u, het geen hy tot my spreekt.
Wil. tegen *Adelgonde.* Bezien wy dat eens bet.
tegen *Roemer.* Gy mind my dan? *Roem.* Dat minnen,
Helaas! en raakt u niet, schoon 't my raakt aan de zinnen!
Na dat uw schoon gezigt my bragt in uw gebied . . . .
Wil. tegen *Adelgonde.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Acht gy, dat tegen u die reden noch geschied?

Adelg. Ik weet niet, hoe ik 't heb. *Wil.* Hy heeft u heel vergeeten.

Adelg. De trek is vry wat plomp, gemerkt het geen wy weeten.

Wil. Dus deeld hy onder ons zyn minnevleijery:
'S Nachts maakt hy u wat wys, en 's daags dan doet hy 't my.

Roem. tegen Willemyne.
Gy houd te zamen raad: wat raad zy u ook geeve,
Besluit met beet'ren raad myn sterven, of myn leeven:
Van haaren raad staat my te wachten, niet als pyn:
Zy heeft wat reden, om op my verstoord te zyn.

Adelg. by zichzelven.
Ik heb die maar te veel, en zo ik my niet wreeke...

Wil. tegen Roemer.
'T Geen zy my zeide, zyn voorwaar heel vreemde treeken.

Roem. Tot myn verderf verdicht uit louwt're jaloezy.

Wil. 'k Geloof het: maar in 't eind, zeg eens, herkend gy my?

Roem. Of ik u ook herken? u, dien met groot behaagen,
Ik gist'ren in 't Voorhout myn diensten op ging draagen,
En maakte voort met een voogdesse van myn hert.

Wil. Maar, zo 'k geloof, 't geen my van haar verwittigd werd,
Hebt gy dat naderhand eene and're gaan verëeren.

Roem. Zou myn standvaste ziel zo licht en ras zich keeren?
O neen! eer zal dit hart versturven, en verkoud...

Wil. Ja meêr, zo 'k haar geloof, zo zyt gy reeds getrouwd.

Roem. Gy boert met my, Mevrouw, of werpt my dit te vooren,
Om wederom op nieuws uit myne mond te hooren,
Dat, om te sterven in zo schoon een vangenis,
Myn hart, behalven u, voor elk gehuuwlykt is.

Wil. En eêr gy stemmen zoud myn bedgenoot te weezen,
Gy liever trouwde met een Neeger of Chineeze.

Roem.

Roem. Zeg vry, eêr dat ik ſtem in iemand anders trouw,
Ik liever duizendmaal het leeven miſſen wouw.
Wil. Maar gy hebt eind'lyk in Will'myne een groote tegenheid. (genheid;
Roem. Maar gy weet eindelyk de grond van myn genee-
En dat, al wat ik doe, om uwent wil geſchied.
Wil. Als 't omgaat, weet ik zelfs, hoe ik het heb, ook niet.
Hoor, Adelgonde, een woord. *Roem.* Wel hoe! wat 's dat te zeggen?
Lek. tegen *Roemer.* Gy zyt 'er, Heer, aan vaſt. Uw woord moſt boven leggen, ('t meeſt?
Myn zeggen hielp 'er niet. Wiens oordeel geld nu
En hadden wy gewed, gy waart het kwyt geweeſt.
Roem. Ik meende haar te nacht te kennen aan haar ſpree-ken. (ken.
Lek. Will'myn heeft in haar naam u toen zo doorgeſtree-
Haar Meid heeft alles my terſtond geopenbaard.
Roem. De plaag! doch 't mag geen kwaad; want die is deez' wel waard,
En, zo myn ziel al flus die boven deze ſtelde, (de.
Voerd haar myn misverſtand, waar heenen zy reeds hel-
Ontdek my niet, en gy, in deeze nieuwe min,
Een nieuwe rol my zult zien ſpeelen, en van zin
En opzet wel, maar niet veranderen van reden.
Adelg. tegen *Willemyne.*
Men zie het uiteind van zyne onbeſchaamdigheden;
Wanneer gy 't alles zegt, ſtaat hy gewis verſteld.
Wil. tegen *Roemer.*
Zy heeft my daar de zaak van ſtuk tot ſtuk verteld.
Haar hebt gy deezen nacht met minnelyke treeken
Geliefkooſt, en gevryd; en my, als vol gebreeken,
Met alle afkeerigheid verworpen, en verſmaad.
Roem. Ik? Ik heb deeze nacht alleen met u gepraat.
Wil. Hebt gy dan niet te nacht met Adelgond geſproken?
Roem. Hebt gy dan, my een trek te ſpeelen, niet beſtoken,
En heb ik u terſtond niet aan uw ſpraak gekend?
Wil. tegen *Adelgonde.* Zou hy voor de eerſte maal wel zeggen waar in 't end?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Roem. 'k Was u te slim, en om my over u te wreeken,
Liet ik u het vermaak van zulke plompe streeken,
En, u erkennende voor die, waar voor dat gy
U uitgaaft, had ik u vry beter, dan gy my.
Zie op een ander tyd wat gaauwer uit uwe oogen:
Gy leide toe om my, en ik heb u bedroogen:
Houd u niet eens zo slecht, gy waart vry in de klem:
Doch 't was maar veinzery, waar in ik gansch niet stem;
Want ik u min, en uit myn leeven wensch te wisschen
De tyd, waar in ik u gezicht heb moeten missen.
Wil. Indien gy my bemind, waar toe dan, zeg eens, als
Uw Vader my voor u ten echt verzoekt, zo valsch
Een and're trouw verdicht, om my den schop te gee-
ven? (ven
Adelg. Indien gy haar bemind, waar toe dan my geschree-
Van uwe min, en my om wedermin gevryd?
Roem. tegen Adelgonde.
't Behaagt my wel, Mevrouw, dat gy dus toornig zyt;
Want, nu gy u verstoord, schynt gy my niet te haaten.
Doch eind'lyk, 't is genoeg u in den dut gelaaten,
En myne list haar rol gespeeld heeft na myn zin:
De waarheid moet 'er uit, gy zyt het, die ik min.
Wil. tegen Adelgonde.
Wel! is 'er grooter Schalk? Leend gy hem noch uwe
(ooren?
Roem. tegen Adelgonde.
Gy zult niet twyffelen, gelief my maar te hooren.
Vermomd met uwen naam, en in uw huis, hebt gy,
Mevrouw, Will'myn verleend geleegenheid, om my
Een part te speelen, en wel schamperlyk te hoonen:
Dit stak my in de krop, en om het u te loonen,
Had ik geveinsd haar min te blaaken myn gemoed,
En u wat bang gemaakt, en zo myn lust geboet.
Adelg. Maar gist'ren in 't Voorhout hoe luide daar uw re-
den?
Roem. Will'myn het voorwerp was van myne boertighe-
Wil. tegen Adelgonde. (den....
Zyt gy 't gekaakel van dien Spotter noch niet zat?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Roem. tegen *Adelgonde.*
Zy heeft myn woorden wel, maar gy myn hart gehad,
Waar in uw oog ontstak een vlam, die 'k heb verzweegen,
Tot ik de toestand van myn Vader had verkreegen:
En mits slechts om den deun verdicht was als die praat,
Hield ik myn wederkomst verborgen, en myn staat.

Wil. tegen *Adelgonde.*
Ziet, hoe hy niet en doet dan nieuwe loogens liegen,
En uit is om u meê, gelyk my, te bedriegen.

Roem. tegen *Adelgonde.*
Alleen gy zyt het, die in deeze boezem woond.

Adelg. Dat heeft my uw bedryf gansch averechtsch getoond.

Roem. Myn Vader is by de uwe, om 't huuwelyk te maaken.
Wat wilt gy meerder tot verzekering der zaake?

Adelg. 'k Zal omzien, of'er ook na die verzekering,
Noch iets my oorzaak geeft tot nieuwe twyffeling.

Roem. tegen *Adelgonde.*
Ban alle kwaad vermoên voortaan vry uit uw zinnen:
tegen *Willemyne.*
En gy, Will'myn, wilt in 't toekomend' Henrik minnen,
Die u zo zeer bemind, en u waar kwyt geweest,
Had ik het niet gedaan. Doch zyt niet eens bevreest,
Dat tot u nadeel ik hem zulks zal overdraagen:
Maar, tusschen u en my, wy weeten van de slagen.
Maar zacht.

ZEVENDE TOONEEL.

Geeraard, Roemer, Henrik, Willemyne, Adelgonde, Beelie, Lekker.

Henr. komende uit het huis van *Willemyne*, en haar aanspreekende.
GY word myn bruid, onze ouders zyn vereend.

Geer.

Geer. komende uit het huis van Adelgonde, en haar aanspreekende.

Uw Vader heeft u aan myn Zoon ten echt verleend.

Henr. tegen Willemyne,

Een teiken van uw hand, en klaar zyn onze zaaken.

Geer. tegen Adelgonde.

Het Jawoord uit uw mond zal voort het Huuw'lyk (maaken.

Roem. tegen Adelgonde.

Ontzeg my 't luk niet, daar ik yverig na haak.

Henr. Hoe zal 't hier zyn, zyt gy nu beide zonder spraak?

Wil. Al, wat myn Vader doet, dat moet my wel genoegen.

Adelg. Het past een Dochter zich na 's Vaders wil te voe- (gen.

Geer. tegen Adelgonde.

Kom dan ontfangen zulk een aangenaam gebod.

Henr. tegen Willemyne.

Kom dan erlangen zulk een aangenaam genot.

Henrik gaat met Willemyne tot haarent, en Geeraard met Adelgonde en Roemer tot haarent binnen.

Beel. tegen Roemer in 't ingaan.

Indien gy trouwen gaat, zo zal 't zeer zelden regenen.

Roem. Ik zal u weêr daar voor met heele plassen zegenen.

Beel. Het zal geen tyd zyn om te denken eens op my.
Myn ambacht deugd gansch niet, wanneer men 't kan voorby.

Lek. alleen. Schoon dat 'er heden veel hun werk van liegen maaken,
Zeer weinig zouden 'er zo weeten door te raaken.
Gy dan, die meende, dat hy steeken blyven zouw,
Leer zo gezwind, als hy, ze schudden uit de mouw.

E I N D E.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 204